

THISTED KOMMUNE

§ 12 Miljøgodkendelse

Af sohold og smågriseproduktion

Harring Bro Vej 13,

7752 Snedsted

Godkendelsesdato 18. august 2015

Godkendelse af virksomhed i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lov nr. 1486 af 4. december 2009).

Virksomhedens art	§ 12 godkendelse af sohold og smågriseproduktion
Ejer	Mikael Bangsgaard Kristensen
Ejendommens CVR nr.	25017439
Bedriftens adresse	Harring Bro Vej 13, 7752 Snedsted
Tilsynsmyndighed	Thisted Kommune
Sagsbehandler	Nina Græsbøll Ottesen, Nathalia H. Andersen
Skema nr. og version	Nr. 60811, version 9
Godkendelsesdato	18. august 2015

1. Indholdsfortegnelse

2.	Vilkårsoversigt	4
3.	Ikke-teknisk resumé	8
4.	Generelle forhold	10
4.1.	Type miljøgodkendelse.....	10
4.3.	Dyreholdets størrelse og sammensætning.....	10
4.4.	Fleksibilitet.....	10
4.5.	Frist for udnyttelse af godkendelsen	11
4.6.	Bivirksomhed.....	11
4.7.	Husdyrbrugets ophør.....	11
5.	Lokalisering, landskab og planforhold	12
5.1.	Beliggenhed og planmæssige forhold.....	12
6.	Staldindretning, teknologi og BAT	14
6.1.	Staldindretning	14
6.2.	Beregning af det vejledende ammoniakemissionsniveau.....	15
7.	Beskrivelse af daglig drift	16
7.1.	Rengøring og desinficering.....	16
7.2.	Ventilation.....	16
7.3.	Fodring.....	16
7.4.	Grænseværdi for udledt fosfor	18
7.5.	Energi- og vandforbrug.....	18
7.6.	Spildevand.....	19
7.7.	Affald og kemikalier	20
7.8.	Støj.....	21
7.9.	Lys i staldene og udendørslys	22
7.10.	Fluer og skadedyr.....	22
7.11.	Støv fra stalde og foder	23
7.12.	Transport.....	23
7.13.	Lugt	24
8.1.	Oversigt over natur	26
8.2.	Fredninger	28
8.3.	Habitatvurdering (påvirkning fra anlæg).....	28
8.4.	Bilag IV-arter (påvirkning fra anlæg)	29
9.	Arealer	31
9.1.	Markoplysninger	31

9.2.	Gødningsregnskab	33
9.3.	Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor.....	33
9.4.	Ammoniakpåvirkning fra udbringning.....	36
10.	Habitatvurdering (udvaskning fra arealer).....	38
10.3.	Bilag IV-arter (påvirkning fra udbringning)	39
10.4.	BAT for udbringning af husdyrgødning	39
10.5.	Opbevaring af husdyrgødning.....	40
11.	Varetagelse af hensyn til landskabet	42
12.	Driftsforstyrrelser eller uheld	45
12.1.	Beskrivelse af driftsforstyrrelser og uheld	45
13.	Egenkontrol, management og dokumentation	47
14.	Alternative løsninger og 0-alternativet.....	49
15.	Samlet vurdering og konklusion	50
16.1.	Høring	51
16.2.	Offentliggørelse	51
16.3.	Klagevejledning	51
17.	Bilag	53
17.1.	Bilag 1. Plantegning.....	53
17.2.	Bilag 2. Kort over arealer inkl. transportveje	54
17.3.	Bilag 3 Erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet	55
17.4.	Bilag 4. Habitatvurdering – nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (søer).....	56
17.5.	Bilag 5. Habitatvurdering – nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (kyst).....	57
17.6.	Bilag 6. Arealvurdering – nitratudvaskning til grundvand.....	58

2. Vilkårsoversigt

Dette er en samlet oversigt over de vilkår, der ligger til grund for miljøgodkendelsen. Begrundelse for vilkårene kan ses i de relevante afsnit i miljøgodkendelsen.

Gyldighed

- 1 Miljøgodkendelsen må ikke tages i brug, før der er indhentet de nødvendige tilladelser, herunder byggetilladelse.
- 2 Godkendelsen skal være taget i brug indenfor to år fra godkendelsesdatoen. Såfremt miljøgodkendelsen ikke er taget i brug indenfor de angivne friste, bortfalder den.

Husdyrbrugets ophør

- 3 Ved husdyrbrugets ophør skal alle gyllebeholdere, fortanke og gyllekældre på ejendommen tømmes. Alle staldanlæg skal rengøres og alt affald bortskaffes i henhold til gældende lovgivning.
- 4 Udendørs gødningsopbevaringsanlæg, der afmeldes de lovpligtige beholderkontroller skal nedrives og fjernes fra ejendommen, når de ikke længere er i brug. Staldbygninger, der ikke længere anvendes skal vedligeholdes, så de ikke henstår i forfald, eller de skal nedrives.

Dyrehold samt indretning og drift af stalde

- 5 Den samlede produktion på årsplan må ikke overstige 1.460 stk. årssøer og 87.000 stk. smågrise 7,2 – 32 kg, svarende til i alt 775,44 DE på godkendelsestidspunktet.
- 6 Dyrene skal fordeles i de enkelte stalde som vist i afsnit 4.3 på side 10
- 7 Dokumentation for overholdelse af husdyrproduktionens størrelse skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.
- 8 Den nye tilbygning til farestalden skal etableres med kassestier og delvist spaltegulv.
- 9 Den nye klimastald skal etableres med delvis spaltegulv.

Foder

Beregningsmetoderne bag de opstillede vilkår for fosforindhold kan ses i godkendelsens afsnit 7.3.

- 10 Den totale mængde P af dyr pr år for søerne i løbe- drægtighedsstalden skal være mindre end 3.906,74 kg P pr. år.

- 11 Den totale mængde P ab dyr pr år for søerne i farestalden skal være mindre end 339,22 **kg P pr. år.**
- 12 Det skal årligt udarbejdes en rapport indeholdende oplysninger til dokumentation af ovenstående vilkår 10 og 11. I rapporten skal uden videre beregninger kunne aflæses den årlige Kg P ab dyr for søerne i hhv. farestalden og drægtighedsstalden.
- 13 Dokumentationen skal gemmes i mindst fem år og fremvises overfor tilsynsmyndigheden på forlangende.

Gødningshåndtering og opbevaringsanlæg

- 14 Husdyrbruget skal afsætte 255,83 DE husdyrgødning med et samlet indhold af N og P på 21.908 kg N og 6.321,2 kg. P til en af kommunen godkendt modtager. Dyreholdet på Haring Bro Vej 13 må ikke udvides med de sidste 255,83 DE, før der foreligger en underskrevet gylleaftale med en sådan modtager
- 15 Hvis der laves gylleaftaler, med en af kommunen godkendt modtager, på mindre end de 255,83 DE, må dyreholdet kun udvides tilsvarende.
- 16 Der må højst udsprede 1,36 DE/ha på ejendommens arealer med et maksimalt indhold af N og P på 60.556,1 kg N og 14.818,87 kg P, svarende til i alt 629,61 DE.
- 17 Husdyrbruget skal altid kunne råde over en opbevaringskapacitet på mindst 9 måneder
- 18 Vilkår 14-17 skal til enhver tid kunne dokumenteres på tilsynsmyndighedens forlangende

Råvare-, vand- og energiforbrug

- 19 Der skal senest et år efter godkendelsesdato, og gerne forud for byggeriet, udføres energieftersyn af et energiselskab eller en energikonsulent, hvor de energiforbrugende processer i bedriften gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport, som indeholder resultater og konkrete energibesparende forslag. Rapportens resultater skal så vidt muligt tænkes ind i byggeriet og den daglige drift, og rapporten skal kunne fremvises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Lugt

- 20 Ejendommens anlæg og driften heraf må ikke give anledning til lugtgener uden for eget område, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige

Støj

De i vilkårene nævnte tabeller kan ses i godkendelsens afsnit 7.8

- 21 Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente korrigerede støjniveau angivet i dB (A) må ikke overstige de i tabel 7 nævnte grænseværdier ved omliggende beboers opholdsarealer.
- 22 For lavfrekvent støj og infralyd gælder, at driften af husdyrbruget ikke må medføre, at det A-vægtede lydtrykniveau (10-160 Hz), LpA,LF og det G-vægtede infralydniveau, LpG overstiger de i tabel 8 nævnte grænseværdier.
- 23 Hvis tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal husdyrbruget for egen regning og maksimalt 1 gang årligt, dokumentere, at ovenstående støjvilkår overholdes.
- 24 Dokumentationen for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger. Målingerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og nr. 6/1984, og ubestemtheden må ikke overstige 3 dB(A). For lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer skal målingerne udføres i overensstemmelse med anvisningerne i "Orientering fra Miljøstyrelsen: Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i det eksterne miljø" nr. 9 fra 1997. De akkrediterede beregninger eller målinger kan efter forudgående aftale med kommunen udføres som orienterende beregninger eller målinger.

Støv

- 25 Anlæggene og driften heraf må ikke give anledning til støvgener uden for eget område, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige

Spildevand

- 26 Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på en støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllesystemet.

Affald

- 27 Alt opsamlet spild af brændstof, olie og kemikalier, inkl. opsugningsmateriale, skal opbevares og bortskaffes som farligt affald. Der skal til enhver tid forefindes opsugningsmateriale på virksomheden.
- 28 Farligt affald skal opbevares i egnede beholdere, der er mærket, så det tydeligt fremgår, hvad beholderen indeholder. Farligt affald skal opbevares under tag og beskyttet mod vejrlig enten på en oplagsplads med impermeabel belægning uden afløb eller i egnede tætte opsamlingskar. Oplagspladsen skal være indrettet således, at spild af farligt affald kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, overfladevand eller kloak. Oplagspladser og opsamlingskar skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området.
- 29 Akkumulatorer og batterier skal opbevares i beholdere eller containere, der enten er placeret indendørs eller under halvtag, eller som er lukket med låg. Beholderne og containere skal være tætte og modstandsdygtige over for de væsker, der er anvendt i batterierne eller akkumulatorerne.

- 30 Overjordiske tanke med fyringsolie og motorbrændstof skal sikres mod påkørsel. Påfyldningsstude til påfyldning af over- eller underjordiske tanke samt aftapningsanordninger/pistoler til påfyldning af køretøjer og materiel skal være placeret inden for konturen af en impermeabel belægning indrettet med fald mod afløb, hvorfra der sker kontrolleret afledning. Alternativt skal spild fra påfyldning eller aftapning kunne opsamles i tætte sumpe eller opsamlingskar, der holdes overdækkede, således at de er beskyttet mod vejrlig.
- 31 Ved en impermeabel belægning forstås et befæstet areal, der er uigennemtrængeligt for de forurenende stoffer, som findes i det affald eller de stoffer, der håndteres på arealet.
- 32 Virksomheden skal føre en driftsjournal med angivelse af:
- Kvitteringer for aflevering af farligt affald.
 - Dato for og resultat af inspektioner samt eventuelt foretagne udbedringer af befæstede eller impermeable belægninger, gulve eller sumpe.
 - Driftsjournalen skal opbevares på virksomheden mindst 5 år og skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

Driftsforstyrrelser og uheld

- 33 Der skal til enhver tid opbevares et eksemplar af beredskabsplanen på ejendommen. Planen skal opbevares i mandskabsrummet være fuldt tilgængelig for ansatte.
- 34 Ansatte skal gøres bekendt med ejendommens beredskabsplan og informeres om, hvornår og hvordan de skal reagere i tilfælde af uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Varetagelse af hensyn til landskabet

- 35 De nye staldbygninger skal etableres i samme byggestil og med samme materialer og farver som de eksisterende driftsbygninger på ejendommen.

3. Ikke-teknisk resumé

Indledning

Mikael Bangsgaard Kristensen, Harringhedevej 6, 7752 Snedsted har ansøgt om ændring af husdyrproduktionen på ejendommen Harring Bro Vej 13, 7752 Snedsted.

Ejendommen har et tilladt dyrehold fra 2006 på 2.150 søer. I 2008 er der bygget en ny smågrise-stald og renoveret i den eksisterende stald.

Godkendelsen omfatter:

Produktionen udvides fra:

- 2.150 stk. søer, svarende til 498,75 DE

Til en produktion bestående af:

- 1.460 stk. søer og 87.000 stk. smågrise 7,2-32 kg, svarende til i alt 775,44 DE

I forbindelse med udvidelsen bygges der en ny farestald på ca. 210 m², en ny smågrisestald på 3.750 m² og to nye gyllebeholdere på hver 3.500 m³.

Den nye klimastald bygges øst/vest da en placering parallelt med de eksisterende bygninger vil medføre, at den eksisterende foderlade ikke kan benyttes.

Til ejendommen er der 461,99 ha til udbringning af husdyrgødning. På egne og forpagtede arealer bliver der udbragt gylle fra Harringbrovej 13 og en del af gyllen fra Harringshedevej 6, hvor der er 249 DE i søer med fravænningsgrise.

Tidligere miljøgodkendelser på ejendommen

Ejendommen har et tilladt dyrehold fra 2006 på 2.150 søer, og i 2008 er der bygget en ny smågrise-stald og renoveret i den eksisterende stald.

Bygningsanlæggets placering i omgivelserne

Der er ca. 210 meter til nærmeste nabobeboelse og 630 m til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt. Nærmeste byzone som også udgør samlet bebyggelse er Koldby ca. 1,2 km fra ejendommen.

Der er ingen beskyttelseslinjer eller fredninger nær ejendommen.

Produktionens påvirkning af omgivelserne herunder emissioner, transport, osv.

Lugt, lys, støv, støj og fluer

Lugtgenekriterierne er overholdt til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. Ændringen af produktionen på ejendommen forventes ikke at medføre væsentlige gener i forhold til lys, støv, støj og fluer.

Transporter til og fra ejendommen

Anslået medfører udvidelsen af produktionen på ejendommen, at antallet af transportere stiger fra ca. 694 til ca. 792 årligt.

Da transporterne sker ved hensynsfuld kørsel og da der hovedsageligt er spredt beboelse nær ejendommen vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende. Antallet af transport med gylle til udbringning på arealerne forbliver uændret.

Husdyrgødning

På ejendommen produceres der ca. 775,44 DE husdyrgødning, og fra ansøgers anden ejendom produceres der ca. 110 DE husdyrgødning. Der udbringes 629,60 DE på egne og forpagtede arealer, mens de resterende 255,83 afsættes til en godkendt modtager.

Natur nær ejendommen og ammoniakdeposition hertil

Totaldepositionen på nærmeste kategori 1 natur er $\leq 0,2$ kg N/ha/år. Merdepositionen på nærmeste kategori 3 natur er < 1 kg N/ha/år. Det ansøgte overstiger derfor ikke beskyttelsesniveauet, hvorfor det vurderes, at ammoniakdepositionen fra det ansøgte anlæg ikke vil have en væsentlig påvirkning på natur omfattet af kategori 1 og 3. Pga. afstanden til nærmeste kategori 2 natur, vurderes det ansøgte ikke at have en væsentlig påvirkning på denne.

Nærmeste § 3 beskyttede natur, der ikke er omfattet af kategori 1, 2 eller 3, er sær. Det ansøgte vurderes ikke at være i strid med naturbeskyttelseslovens § 3.

Anvendelse af Bedst Anvendelig Teknik

Der er anvendt BAT indenfor følgende områder: Energi, vand, management, foder, staldindretning og opbevaring/udbringning af husdyrgødning.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Alternative løsninger har været diskuteret, men ansøger vurderer, at det valgte opfylder kravene til en effektiv svineproduktion.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et økonomisk synspunkt vil dette være uhensigtsmæssigt.

4. Generelle forhold

4.1. *Type miljøgodkendelse*

Miljøgodkendelsen er meddelt i henhold til § 12 i "Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug".

4.2. *Tidligere godkendelser*

Den 18. november 2013 er godkendelsen på 500 DE svarende til 2.150 søer fra 2006 blevet stadfæstet som den godkendte produktion. De 2150 søer er dog ikke etableret, men der er med tilladelse fra kommunen bygget en ny smågrisestald og renoveret i den eksisterende stald i 2008.

4.3. *Dyreholdets størrelse og sammensætning*

Produktionen udvides fra:

- 2.150 stk. søer, svarende til 498,75 DE

Til en produktion bestående af:

- 1.460 stk. søer og 87.000 stk. smågrise 7,2-32 kg, svarende til i alt 775,44 DE

Dyrene fordeles i staldene som vist i nedenstående skema:

Stald	Gulvtype	Dyretype	Antal dyr	Antal DE
Farestald	Kassestier, fuldspaltegulv	Årssøer	1160	81,12
Løbestald	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Årssøer	486	78,75
Drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Årssøer	974	157,83
Smågrisestald	Toklimastald, delvis spaltegulv	Smågrise, 7,2-32 kg	40.000	200,81
Tilbygning til farestal	Kassestier, delvis spaltegulv	Årssøer	300	20,98
Ny smågrisestald	Toklimastald, delvis spaltegulv	Smågrise, 7,2-32 kg	47.000	235,95

4.4. *Fleksibilitet*

Ansøgers oplysninger:

Der forventes en mindre variation i afgangsvægten på +/-5 %, da afgangsvægt er gennemsnitlig. Dog vil variationen ikke være så stor, at antallet af DE vil variere væsentligt. Det maksimale antal dyreenheder på 775,44 DE vil ikke blive overskredet.

Thisted Kommunes vurdering:

Thisted Kommune accepterer, at der kan forekomme mindre produktionsmæssige udsving i både antal og vægtklasser for smågrisene. Accepten betinges af, at det maksimale antal dyreenheder¹ på intet tidspunkt overskrides. Det vurderes ikke nødvendigt at stille vilkår.

4.5. Frist for udnyttelse af godkendelsen

Ansøgers oplysninger:

Byggeriet og udvidelsen af produktionen forventes påbegyndt inden 2 år efter godkendelsen er meddelt.

Thisted Kommunes vurdering:

Det vurderes, at 2 år er en realistisk tidshorisont for en udvidelse af denne størrelse. Der er stillet vilkår om, at godkendelsen skal være taget i brug inden to år fra godkendelsesdato. Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

4.6. Bivirksomhed

Ansøgers oplysninger:

Der er ikke biogas eller anden bivirksomhed på ejendommen.

4.7. Husdyrbrugets ophør

Ansøgers oplysninger:

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderlige.

Thisted Kommunes vurdering:

Der er stillet vilkår om, at ejer ved eventuelt ophør af produktionen skal tømme, rengøre og vedligeholde eller nedrive ejendommens anlæg samt bortskaffe alt affald i henhold til gældende lovgivning. Thisted Kommune stiller disse vilkår for at sikre, at udtjente driftsbygninger og opbevaringsanlæg ikke henstår i forfald rundt omkring i landskabet.

Såfremt anlæggene nedrives, skal der forud for dette indhentes en nedrivningstilladelse hos kommunen.

Thisted Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedrørende ophør

¹ beregnet ud fra den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendelse

5. Lokalisering, landskab og planforhold

5.1. *Beliggenhed og planmæssige forhold*

Thisted Kommunes vurdering

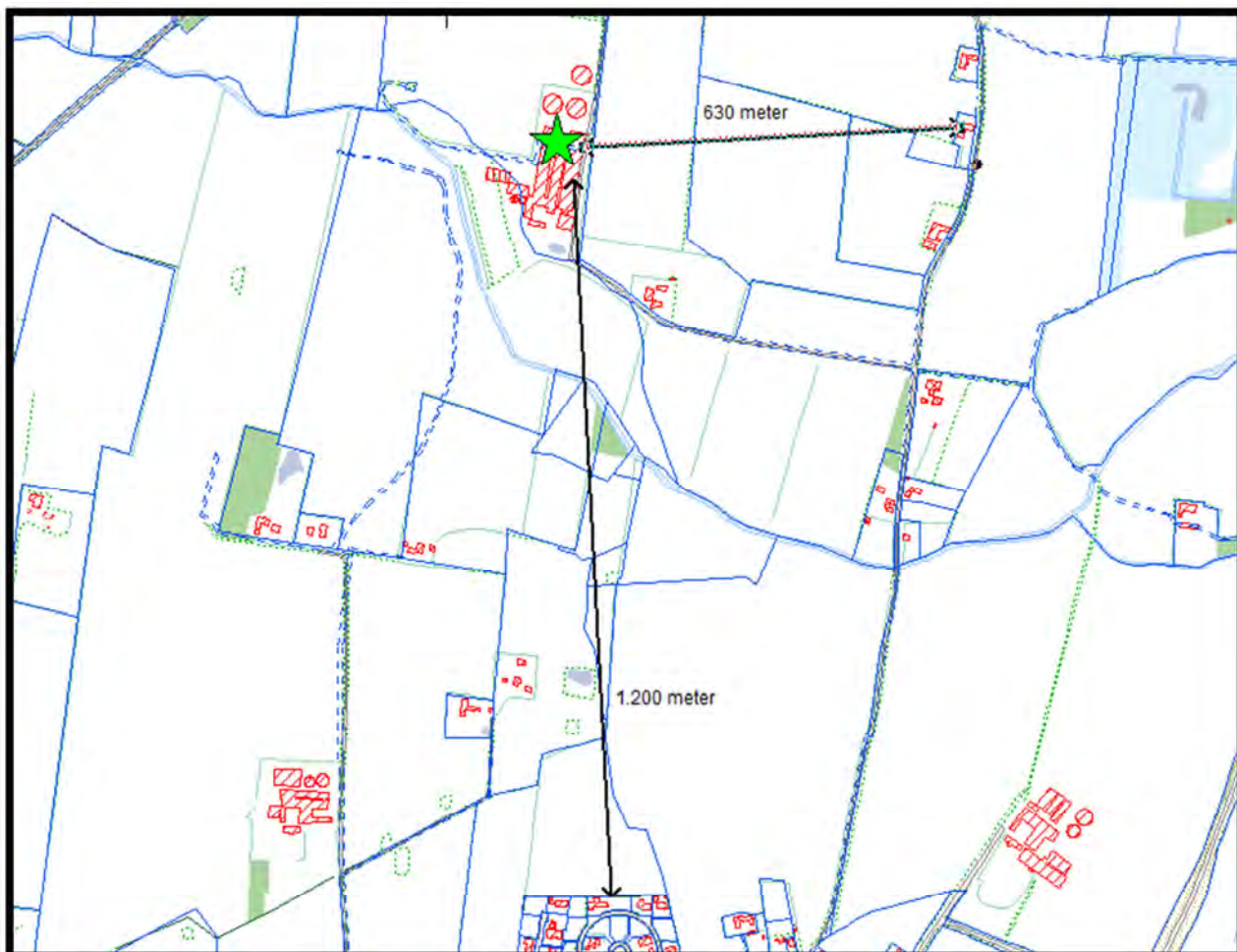
Husdyrbruget er beliggende i landzone i et område domineret af landbrugsdrift, spredt bebyggelse og spredt beplantning.

Der er ca. 210 meter til nærmeste nabo og ca. 630 m til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt. Nærmeste byzone som også udgør samlet bebyggelse er Koldby ca. 1,2 km fra ejendommen.

Der er ingen beskyttelseslinjer eller fredninger nær ejendommens driftsbygninger.

Farestalden bliver bygget mellem gylle beholderen og de eksisterende stalde hvor der er kørefast belægning.

Den nye klimastald bygges øst/vest, da en placering parallelt med de eksisterende bygninger vil medføre, at den eksisterende foderlade ikke kan benyttes.

Figur 1: Oversigt over området omkring Haring Bro Vej 13 (ejendommen er markeret med en grøn stjerne) med angivelse af afstand til nærmeste nabo uden landbrugspligt og til nærmeste by/samlet bebyggelse.

TABEL 1: AFSTANDSKRAV OG FAKTUELLE AFSTANDE

	<i>Afstand fra anlægget</i>	<i>Lovkrav (minimum)</i>
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	>25 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	>50 m	50 m
Vandløb/dræn/søer	>15 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	>15 m	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	>15 m	15 m
Skel	>30 m	30 m
Nabobeboelse	>50 m	50 m

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø- å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer.

Der er hverken kirkebyggelinje eller skovbyggelinje i nærheden af ejendommen.

Anlæg placeres udenfor fortidsmindebeskyttelseslinjer, strandbeskyttelseslinje, søbeskyttelseslinje og kystnærhedszonen.

Det ansøgte overholder alle lovpligtige afstandskrav. Thisted Kommune vurderer det ikke nødvendigt at stille vilkår.

6. Staldindretning, teknologi og BAT

6.1. Staldindretning

Ansøgers oplysninger:

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Sostaldene er indrettet med delvis fast gulv. Smågrisene går i toklimastalde med delvis fast gulv. Der anvendes overbrusning af gødearealet, så det renholdes, og så ammoniak- og lugtemissionen reduceres.

Staldene er indrettet, så der kan rengøres efter hvert hold og derved nedsætte risikoen for sygdomme, nedsætte lugt fra staldene og mindske støvet i stalden for både dyr og mennesker.

Håndteringen af gylle er med træk og slip. Der er hyppig udslusning af gylle fra staldene. Der udsluses gylle i ca. 2 timer pr uge.

Pumpning og håndtering af gylle vil foregå i lukket rørsystem. Pumpning vil foregå indenfor normal arbejdstid.

Fravalg af teknologi

- ❖ Luftrensning fravalgt, da etableringsomkostningerne er høje, og da det ikke umiddelbart vil være muligt at etablere i eksisterende anlæg. Teknologien vurderes derfor uproportional.
- ❖ Svovlsyrebehandling af gylle i de eksisterende stalde er fravalgt, da etableringsomkostningerne er høje, og da det ikke umiddelbart vil være muligt at etablere i eksisterende anlæg.
- ❖ Køling af kanalbunde er fravalgt da der ikke er behov for yderligere reduktion af ammoniak. Derudover er der ikke behov for varmen på ejendommen.

Thisted Kommunes vurdering:

Det er Thisted Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte lever op til BAT med hensyn til staldindretning, og at der er truffet en række velovervejede valg og fravalg af teknologier i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse. Der er stillet vilkår om den valgte gulvtype i de nye stalde (vilkår 8). Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

6.2. Beregning af det vejledende ammoniakemissionsniveau

Thisted Kommunes vurdering:

TABEL 2: AF NEDENSTÅENDE TABEL FREMGÅR DET VEJLEDENDE AMMONIAKEMISSIONSNIVEAU FOR EJENDOMMEN.

Eksisterende Stalde			I alt
	Antal	Emission pr dyr	
Kassesti, fuldspalte	1.160	1,4257376	1653,856
Løbe/drægtig, individuel opstaldning, delvis spalte	486	1,7357376	843,5685
Løbe/drægtig, løsgående, delvis spalte	974	2,1057376	2050,988
Smågrise, delvis spalte	40.000	0,043199167	1727,967
Nye/ renoverede stalde			
	Antal	Emission pr dyr	
Søer tilbygning til farestald	300	0,7577212	227,3164
Ny smågrisestald, delvis spalte	47.000	0,036769524	1728,168
		I alt	8231,9

Der er korrigeret for fravænningsvægt for søerne og vægt for smågrisene.

På baggrund af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for søer og smågrise, er det beregnet, at ammoniakemission fra husdyrbruget maksimalt må være 8.226,9 kg N/år. Det ansøgte kan, uden brug af yderligere virkemidler end foderkorrektioner overholde den beregnede maksimale emission med et niveau på **8.225,1 kg N/år**. Dette niveau betragtes herefter som værende ejendommens BAT niveau for ammoniakemission.

Vilkår til fastholdelse af de valgte teknikker, der bruges til at nå ned på BAT-niveauet kan læses under de relevante afsnit i godkendelsen.

7. Beskrivelse af daglig drift

7.1. Rengøring og desinficering

Ansøgers oplysninger:

Vandforbruget ved rengøring af stalde minimeres ved at iblødsætte staldene og derefter vaske med højtryksrensere. Der bruges koldt vand. Ved udbrud af sygdomme kan det være nødvendigt at desinficere staldene med godkendte midler i forbindelse med rengøring.

Drægtighedsstalden rengøres ca. en gang årligt. Alle andre stalde rengøres løbene inden der sættes nye dyr ind i staldene.

Thisted Kommunes vurdering:

Ansøger har redegjort for, at vandforbruget i staldene minimeres i forbindelse med rengøring. Det er Thisted Kommunes vurdering, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår.

7.2. Ventilation

Ansøgers oplysninger:

Ventilationsanlægget er vægventiler og diffusventilation der styre temperaturen, så der er optimale forhold for svinene i stalden. Der er alarm og nødopluk på ventilationsanlægget i tilfælde af strømsvigt.

Ventilationsafkastene bliver vasket og eftersat hver gang staldene vaskes, hvilket er ca. hver 3 mdr. for de fleste stalde.

Ventilationen er fuldautomatisk temperaturstyret, hvilket sikrer at ventilationen kører optimalt med hensyn til ønsket temperatur i staldene og minimum elforbrug.

Ventilationsanlægget serviceres løbende.

Thisted Kommunes vurdering:

Ansøger har redegjort for, at der via fuldautomatisk, temperaturstyret ventilation opnås mindst muligt energiforbruget i forbindelse med ventilation i staldene. Det er Thisted Kommunes vurdering, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår.

7.3. Fodring

Ansøgers oplysninger:

På ejendommen er der hjemmeblandet foder. Foderet er primært sammensat af korn, soja, mineralblandinger.

Foderet er ved hjælp af foderplaner tilpasset de enkelte dyrs aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttet næringsstoffer i gyllen.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i gyllen reduceres og dermed vil der være en lavere N-udledning. Reduktion af protein i foderet sker primært ved løbende forbedring af foderkvaliteten og ved genetiske forbedringer af svinets fodereffektivitet.

Fosforindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når fosforindholdet reduceres, vil mængden af overskudsfosfor i gyllen reduceres og dermed vil der være en lavere P-udledning.

BAT på fosforindholdet i gyllen er overholdt med foderkorrelationerne på sofoderet. De diegivende søer må maksimalt tildeles 460 FE/årsso, mens de drægtige maksimalt må tildeles 1.005 FE/årsso.

Thisted Kommunes vurdering:

Husdyrbruget bruger hjemmeblandet foder og laver foderplaner.

For at mindske udledningen af fosfor og emissionen af ammoniak, reduceres mængden af fosfor i foderet til søerne i både farestalden og løbe- drægtighedsstalden.

Ansøger ønsker ikke yderligere fodertilpasninger, og idet den maksimalt tilladelige fosformængde og ammoniakfordampning nås med de valgte virkemidler, har kommunen ingen kommentarer her- til.

Der er stillet vilkår (vilkår 10 og 11) om den maksimale mængde fosfor, der må tilføres sofoderet i hhv. farestalden og løbe- drægtighedsstalden. Det er herefter Thisted Kommunes vurdering, at ejendommen lever op til anvendelse af BAT vedrørende tiltag til at reducere forbrug og spild i for- bindelse med fodring Der stilles ikke yderligere vilkår.

Beregningsmetoderne bag de opstillede vilkår for fosforindhold kan ses i nedenstående.

Søer i farestalden

"Kg P ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr. årssø} = (FE \text{ pr. årssø} \times g \text{ fosfor pr. FE}) / 1000 - 0,58 - (\text{antal frav. grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst})$$

Kg P ab dyr pr. årssø i farestalden er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen skal samlet set overholdes.

TABEL 3 VÆRDIER FOR SØERNE I FARESTALDEN I FORBINDELSE MED BEREGNINGER TIL FODER- KORREKTIONER

Faktor	Værdi
Antal årssøer, hvor der bruges korrektioner	1460
Antal fravænnede grise	28,8
Fravænningsvægt	7,2
FEsv pr. åtsso	457
Gram fosfor pr FEsv, g	4,5
Kg P ab dyr pr. årssø	0,23234

Søer i løbe- drægtighedsstalden

"Kg P ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr. årssø} = (FE \text{ pr. årssø} \times g \text{ fosfor pr. FE}) / 1000 - 0,58 - (\text{antal frav. grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst})$$

Kg P ab dyr pr. årssø i løbe- drægtighedsstalden er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen skal samlet set overholdes.

TABEL 4: VÆRDIER FOR SØER LØBE- DRÆGTIGHEDSSTALDEN I FORBINDELSE MED BEREGNINGER TIL FODERKORREKTIONER

Faktor	Værdi
Antal årssøer, hvor der bruges korrektioner	1460
Antal fravænnede grise	28,8
Fravænningsvægt	7,2
FEsv pr. årssø	1000
Gram fosfor pr FEsv, g	4,5
Kg P ab dyr pr. årssø	2,67584

7.4. Grænseværdi for udledt fosfor

Thisted Kommunes vurdering:

Ifølge IT-ansøgningssystemet er indholdet af fosfor i den producerede husdyrgødning på Haring Bro Vej 13 beregnet til 19.160,07 kg P. I henhold til Miljøstyrelsens notat angående vejledende fosforniveau tillades et fosforindhold på 19.931,57 kg P. Det ansøgte vurderes derfor at overholde det beregnede maksimale fosforniveau.

Der er stillet vilkår om indholdet af fosfor i foderet (Vilkår 10 og 11). Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

TABEL 5 BEREGNINGER AF DET VEJLEDENDE NIVEAU FOR FOSFOR I DEN PRODUCEREDE HUSDYRGØDNING

Dyretype	DE	Krav jf. MST- vejledning	Kg fosfor produceret
Sohold	338,68	23 kg P/DE	7.789,64
Smågrise	436,76	27,8 kg P/DE	12.141,93
Total	775,44		19.931,57

7.5. Energi- og vandforbrug

Ansøgers oplysninger:

Energi anvendes primært til ventilationsanlæg, foderanlæg, til håndtering af gylle og til belysning. I nudriften benyttes ca. 520.000 kWh. Efter udvidelsen bliver forbruget ca. 741.000 kWh pr år beregnet efter normtal.

I markbruget bruges der årligt ca. 35.000 liter dieselolie, som opbevares på Haringhedevej 6.

Stuehuset og staldene opvarmes med olie

Der er etableret temperaturstyret ventilation, som kun kører med den styrke der er nødvendig for at ventilere staldene. Ventilatorerne rengøres jævnligt, hvilket sikre at der ikke bruges unødigt energi

pga modstand fra støv og skidt. I den nye stald og ved løbende reparation af ventilationsanlægget i de eksisterende stalde opsættes motorer, der er energibesparende.

Overbrusning bruges til køling af dyrene i de varmeste måneder af året og nedsætter desuden ammoniakfordampning og energiforbrug til ventilation.

Gyllepumperne kører på timer, så de ikke kører unødvendigt og derved forbruger energi.

Der anvendes for så vidt muligt lavenergibelysning i staldene. Lyset vil være tændt efter behov når der arbejdes i staldene. Staldbelysningen rengøres jævnligt, så nytteværdien af belysningen er optimal i forhold til energiforbruget.

Skivemøllerne der benyttes til forarbejdningen af foder er energibesparende.

Logistikken i forbindelse med håndtering af foder, dyr m.v. er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Vand anvendes primært til drikkevand og til rengøring af staldene. I nudriften benyttes ca. 21.000 m³ vand årligt og i ansøgt drifts anslås det at der benyttes ca. 25.000 m³ årligt.

Staldene bliver kontrolleret dagligt, og hvis der opstår utilsigtet og synligt vandspild vil det blive opdaget og repareret med det samme.

Der anvendes drikkenipler placeret i fodertrugene, så der er optimale forhold for adgang til vand for svinene og et lavt drikkevandspild.

Inden vask af staldene sættes stalden i blød, hvorefter stalden vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Der bruges mindst mulig vand til overbrusning. Overbrusning bruges som køling af grisene i de varmeste måneder af året og nedsætter desuden ammoniakfordampning og energiforbrug til ventilation.

Staldanlægget vil blive gennemgået jævnligt, så utætte rør og drikkeventiler vil blive udskiftet, så snart det opdages.

Ejendommen er tilsluttet Thisted Vandværk.

Thisted Kommunes vurdering:

Ansøger har redegjort for, at der anvendes flere tiltag til at reducere overflødig vand- og energiforbrug, fx er der etableret lavenergibelysning flere steder i staldene, og der er et temperaturreguleret udluftningssystem i staldene, der tager hensyn til både temperatur og elforbrug. Vandbesparelse opnås bl.a. ved iblødsætning af staldanlæg forud for vask med højtryksrensere, og udskiftning af utætte rør og drikkenipler, når de opdages.

Det er Thisted Kommunes vurdering, at ejendommen ved hjælp af de nævnte tiltag lever op til BAT-kravet om anvendelse af renere teknologi til nedbringelse af vand- og energiforbrug på ejendommen.

7.6. Spildevand

Ansøgers oplysninger:

Spildevand fra ansøgt produktionen udgøres primært af vand fra rengøring af stalde og fra drikkevandsspild i alt ca. 1.000 m³. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Der udledes ikke spildevand, der kræver myndighedernes tilladelse.

TABEL 6: TYPER OG MÆNGDER AF SPILDEVAND FRA PRODUKTIONEN

<i>Type</i>	<i>Anslået m³</i>	<i>Afledes til</i>
Spildevand fra drikkevandsspild, rengøring og overbrusning	1.000	Gyllesystem
Tagvand fra eksisterende stalde/bygninger	7.400	Via dræn til åben grøft
Tagvand fra nye stalde	450	Via dræn til åben grøft
Spildevand fra husholdning	200	Godkendt nedsivning

Det kan blive nødvendigt at flytte nedsivningsanlægget i forbindelse med opførelse af klimastalden. Dette vil først ske når der er søgt spildevands tilladelse hertil.

Thisted Kommunes vurdering:

Med henblik på at forebygge forurening med f.eks. olieprodukter er der stillet vilkår om, at vask af traktorer mv. skal ske på vaskeplads med bortledning af spildevandet til gyllesystemet (vilkår 26).

Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

7.7. Affald og kemikalier

Ansøgers oplysninger:

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, udviklet til formålet. For placering se bedriftoversigt i bilag.

Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftøringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunalgenbrugsplads.

Jern og metal afhændes til produkthandler og glas m.m. bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller bortskaffes til kommunalgenbrugsplads.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder, indleveres på genbrugsplads eller sendes med dyrlægen retur.

Der er ingen kemi på ejendommen.

Spildolie opbevares på fast gulv uden afløb i maskinhus. Emballage og rester afhændes til godkendt aftager/kommunal genbrugsplads.

Der er ingen dieselolie på ejendommen

Thisted Kommunes vurdering:

Thisted Kommunes vurderer, at affald afhændes på en måde der sikrer genanvendelse hvor det er muligt, og at affaldet opbevares på en måde der sikrer at der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Der er stillet vilkår til opbevaring af affald, samt sikring af, at forurenende stoffer fra affald ikke kan tilføres jord og grundvand (vilkår 27-32). Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

7.8. Støj

Ansøgers oplysninger:

Der kan forekomme støj fra staldventilation, indblæsning af foder i silo, brug af kompressor og traktor-/lastbiltransport.

Eftersom der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af staldene. Støjniveauet vil dog være minimalt, da motorerne i ventilatorerne er placeret i den nederste del af afkastene. Det forventes, at alle ventilatorer opfylder de nugældende krav mht. til støj.

Aftipning af korn i korngraven til kornsiloen vil kun ske over få dage i løbet af høstperioden. Det vurderes at der ikke vil være støjgener udenfor ejendommen.

Kompressor står i maskinhuset og det vurderes at der ikke vil være støjgener udenfor ejendommen.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder, gylletransport, levering og afhentning af svin samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med traktor ved udbringning af gylle og andet markarbejde.

Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne.

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr, foder og husdyrgødning.

Alle generelle krav vedr. støj vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det ikke at være nødvendig med specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener.

Thisted Kommunes vurdering:

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget til enhver tid skal overholde nedenstående grænseværdier for støj (vilkår 21-24).

Der er i øvrigt stillet vilkår om, at husdyrbruget, på tilsynsmyndighedens forlangende, og maksimalt 1 gang årligt skal kunne dokumentere, at støjvilkårene overholdes. Vilkåret er stillet for at imødekomme både klager og ejer i forbindelse med eventuelle fremtidige støjklager over ejendommen.

Ansøger opfordres i øvrigt til altid at udvise hensyn i forbindelse med kørsel med maskiner.

TABEL 7: GRÆNSEVÆRDIER FOR HUSDYRBRUGETS BIDRAG TIL DET ÆKVIVALENTE KORRIGEREDE STØJNIVEAU

Dag	Periode	Referencetidsrum	Grænse-værdier, dB(A)
Mandag – fredag	07.00 – 18.00	8 timer	55
Mandag – fredag	18.00 – 22.00	1 time	45
Lørdag	07.00 – 14.00	7 timer	55
Lørdag	14.00 – 22.00	4 timer	45
Søn- og helligdage	07.00 – 22.00	8 timer	45
Alle dage	22.00 – 07.00	½ time	40

Herudover gælder, at den maksimale øjebliksværdi af støjbidraget om natten (kl. 22:00 – 07:00 alle dage) ikke må overskride de nævnte grænseværdier med mere end 15 dB(A).

De angivne støjgrænser er de energiækvivalente, korrigerede A-vægtede lydtrykniveauer i dB(A) re 20 µPa.

TABEL 8: GRÆNSEVÆRDIER FOR HUSDYRBRUGETS BIDRAG TIL LAVFREKVENT STØJ OG INFRALYD

Infralyd (LpG) i dB	Anvendelse	Tidsrum	Lavfrekvent støj (LpA,LF) i dB
85	Boliger, herunder børneinstitutioner og lignende	07.00-18.00	25
85	Boliger, herunder børneinstitutioner og lignende	18.00-07.00	20
85	Kontorer, undervisningslokaler og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	30
90	Øvrige rum i virksomheder	Hele døgnet	35

Grænse for lavfrekvent støj og infralyd [dB re 20 µPa], målt indendørs. Støjgrænserne gælder for ækvivalentniveauet over et tidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst.

7.9. Lys i staldene og udendørslys

Ansøgers oplysninger:

Der vil ikke være gener fra staldenes indendørs belysning, da det vil være slukket om natten.

Der er udendørsbelysning ved stuehuset, forrummet, udleveringsrampen og ved kornsiloerne. Denne belysning vil ikke være tændt om natten.

Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten.

Thisted Kommunes vurdering:

Lysgener fra svineejendomme er begrænset, idet der er tale om lukkede staldanlæg.

Det er Thisted Kommunes opfattelse, at belysning på ejendommen ikke giver anledning til væsentlige gener for omgivelserne.

Det vurderes ikke nødvendigt at stille vilkår til lys.

7.10. Fluer og skadedyr

Ansøgers oplysninger:

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af skadedyr minimeres.

Fluegener minimeres ved at der bruges rovfluer i staldene. På denne måde forekommer der ikke store skadedyrsgener fra stalden i nudriften. For at holde skadedyrsniveauet på et minimum, fortsætter det forebyggende arbejde i den nye stald og det forventes derfor ikke at der vil optræde flere gener efter udvidelsen.

Bekæmpelse af rotter og andre skadedyr foregår i samarbejde med en professionel skadedyrsbekæmper og efter retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Thisted Kommunes vurdering:

Det er Thisted Kommunes vurdering, at der foretages effektiv skadedyrsbekæmpelse. Sammen med hyppig rengøring af staldanlæg og vedligehold af bygninger sikres det således i videst mulige omfang, at fluegener for omboende reduceres effektivt, ligesom det vurderes, at der foretages tilstrækkelige tiltag mod rotter. Det vurderes ikke nødvendigt at stille vilkår.

7.11. Støv fra stalde og foder

Ansøgers oplysninger:

Der vil være støv fra dyrene, dog ikke i et omfang, så det opleves udenfor staldene. Støvet minimeres som følge af omhyggelig management.

Der vil ikke være støvgener i forbindelse med daglig håndtering af foder, da det foregår i et lukket system.

I forbindelse med høst og indblæsning af korn i siloen, kan der forekomme støvgener. Pga afstanden til nærmeste nabo vurderes det at naboer ikke vil opleve gener i forbindelse med støv ved høst.

Thisted Kommunes vurdering:

Det er Thisted Kommunes vurdering, at ejendommens forholdsvist isolerede beliggenhed sikrer, at eventuelle støvgener fra anlægget vil medføre minimale gener for omkringboende. Kommunen opfordrer i den forbindelse ansøger til altid at udviser hensyn ved kørsel forbi nabobeboelse, sådan at støvgener i forbindelse med transporter minimeres.

Der er stillet vilkår om, at ejendommen ikke må give anledning til støvgener uden for virksomheden, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Såfremt der opstår støvgener, der af Thisted Kommune vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres afhjælpende foranstaltninger. Udgifter i forbindelse med afhjælpning afholdes af husdyrbruget.

På baggrund af ovenstående og med udgangspunkt i ansøgers oplysninger, er det Thisted Kommunes vurdering, at udvidelsen på ejendommen ikke vil medføre væsentlige støvgener. Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

7.12. Transport

Ansøgers oplysninger:

Arbejdskørsel til og fra produktionen sker ad Haring Bro Vej. Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med afhentning af smågrise, husdyrgødning og foder. Transporterne med husdyrgødning og korn er sæsonbettinget, mens levering og afhentning af svin sker ugentligt.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport.

På dage med gyllekørsel og kornkørsel er der en rimelig stor trafik med deraf følgende støjgener. Det tilstræbes, at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på- og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Da en del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage og da der kun er spredt bebyggelse i området omkring ejendommen vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

TABEL 9: ANTAL TRANSPORTER I NUDRIFT OG ANSØGT DRIFT

Transporter:	Nudrift ca	Udvidelse ca
Levering af foder – mineraler m.v.	52	60
Afhentning af dyr	52	52
Transporter med husdyrgødning, udbringning	400	490
Levering af olie	8	8
Afhentning af døde dyr	104	104
Afhentning af affald	26	26
Andet/diverse	52	52
I alt	694	792

Thisted Kommunes vurdering:

Ifølge ansøgers oplysninger stiger antallet af transporter med ca. 100 om året.

Det er Thisted Kommunes vurdering, at antallet af transporter ikke overstiger et niveau, der vil være til væsentlig gene for omkringboende. Der er i forbindelse med godkendelsens yderligere afsnit stillet vilkår om støjgrænser samt om, at husdyrbruget ikke må medføre væsentlige støvgener for omkringboende. Det vurderes, at disse vilkår er medvirkende til at sikre naboer mod gener i forbindelse med transporter til og fra Haring Bro vej 13.

Det vurderes derfor ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

7.13. Lugt

Ansøgers oplysninger:

Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. I staldene mindskes lugten ved jævnlig rengøring og overbrusning der styrer dyrenes gødningsadfærd. Derudover vil samtlige ventilationsskaktene blive rengjort ved vask af staldene.

Da ventilationsafkastene er placeret min 1 meter over tagfladen, bliver luften opblandet og fortyndet inden den falder ned omkring staldanlægget.

Thisted Kommunes vurdering:

Ifølge IT-ansøgningssystemet overholdes lugtgenekriteriet i alle tre kategorier.

TABEL 10: OVERSIGT OVER LUGTGENEAFSTANDE OG OPMÅLTE AFSTANDE:

Område	Lugtgenefstand	Afstand
Byzone	1.201 m	Ca. 1.250 m
Samlet bebyggelse	914 m	Ca. 1.250 m
Enkeltbolig	462 m	ca. 630* m

* Opmålt via elektronisk kortværk

På baggrund af ovenstående og med udgangspunkt i ansøgers oplysninger og beregningerne i IT-ansøgningssystemet, er det Thisted Kommunes vurdering, at udvidelsen på Harring Bro Vej 13 ikke vil medføre væsentlige lugtgener for de omkringboende.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne, og det skal til stadighed tilstræbes at begrænse lugtgener fra ejendommen ved regelmæssig rengøring af stalde. Der er stillet vilkår om, at landbruget ikke må give anledning til lugtgener uden for eget område, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

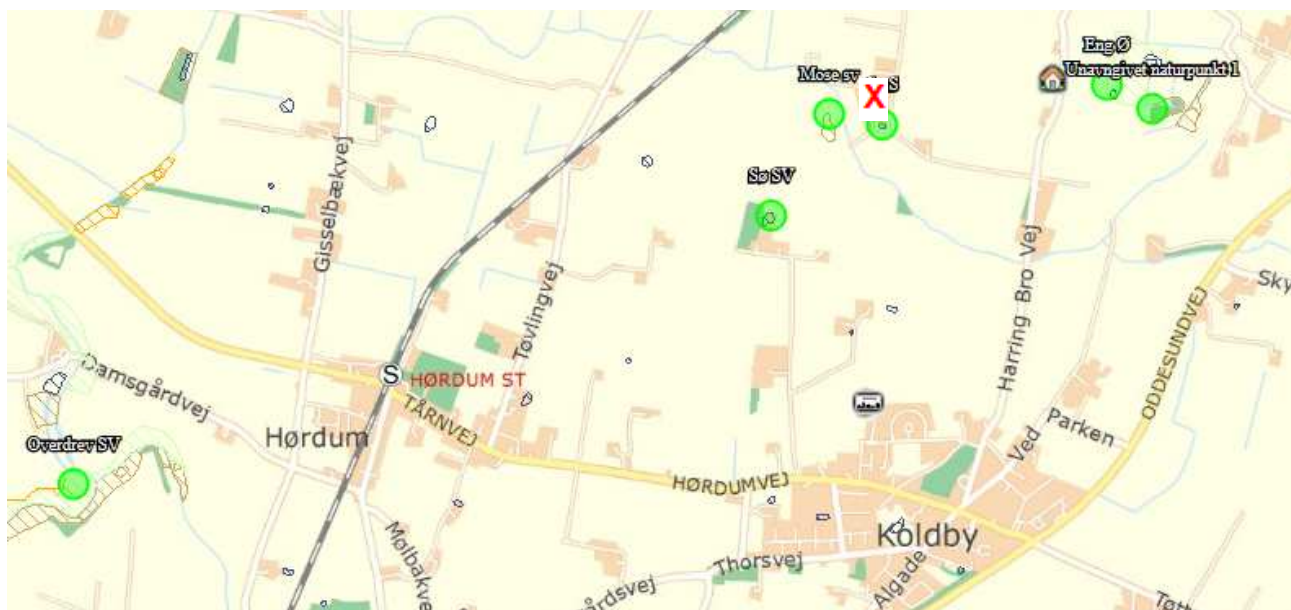
Det vurderes herefter ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår vedrørende lugt.

8. Ammoniakpåvirkning fra anlæg

8.1. Oversigt over natur

Thisted Kommunes vurdering:

Der er foretaget beregninger af ammoniakdepositionen på relevante naturarealer i nærheden af ejendommen. Resultatet heraf kan på i nedenstående figur 2 og 3.

FIGUR 2: KORT OVER NATURPUNKTER, HVORTIL DER ER LAVET AMMONIAKBEREGNINGER. HARRING BRO VEJ 13 ER MARKERET MED ET X

Oversigt over naturpunkter

Navn	Kategori	Opretter	Kumulationen	Ruhed natur	Merdeposition [kgN]	Total deposition [kgN]
Unavngivet naturpunkt 1	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	0,0	0,8
Sø SV	3	Myndighed	Nul ejendomme	Bn	0,0	0,3
Mose sv	3	Myndighed	Nul ejendomme	Bn	+0,6	3,3
Eng Ø	3	Myndighed	Nul ejendomme	Bn	0,0	0,4
Sø S	3	Myndighed	Nul ejendomme	Bn	-2,4	7,1
Overdrev SV	1	Myndighed	Nul ejendomme	Bn	0,0	0,0

FIGUR 3 ANSØGNINGSSYSTEMETS BEREGNINGER AF AMMONIAKDEPOSITIONEN I NÆRLIGGENDE NATURPUNKTER.

Ud fra kommunens kendskab til området forekommer der i dette område ikke naturtyper, der er mere kvælstoffølsomme end de her behandlede

Natur omfattet af Kategori 1, 2 og 3 natur

Kategori 1 natur (§ 7 stk. 1, nr. 1) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder).

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 27: Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø (habitatområde H27). Området ligger ca. 3 km vest for anlægget. Nærmeste kategori 1 natur inden for habitatområdet er et overdrev, beliggende ca. 3 km sydvest for anlægget. Den samlede totaldeposition fra anlægget er ifølge beregninger i ansøgningsystemet 0,0 kg N/ha/år. Den maksimalt tilladte totaldeposition til kategori 1 natur afhænger af antallet af husdyrbrug i nærheden, således denne falder med antallet af husdyrbrug i nærheden. Ifølge Husdyrbekendtgørelsens² bilag 3 er det strengeste krav til den maksimale totaldeposition på kategori 1 natur på 0,2 kg N/ha/år. Den samlede belastning fra anlægget ligger således under den laveste tilladte deposition til nærmeste kategori 1 natur.

Med henvisning til en større afstand fra anlægget til øvrig kategori 1 natur, vurderer Thisted Kommune, at det ansøgte vil have en neutral effekt på øvrig kategori 1 natur.

Kategori 2 natur (§ 7 stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobe-liesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

Inden for en radius af 2000 m fra anlægget er der ikke registreret natur omfattet af kategori 2.

Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 7 stk. 1, nr. 1 og 2. Det drejer sig om heder, moser og overdrev omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3, samt ammoniakfølsom skov.

Nærmeste mulige kategori 3 natur er mose der er registreret til at ligge ca. 170 m sydvest for anlægget. Mosen er registreret i 1989, men er senere blevet opdyrket før nuværende ejer købte arealet. Da sagen omkring mosen behandles separat, og ikke er færdigbehandlet ved tidspunktet for denne godkendelse, medtages mosen som kategori 3 natur i behandlingen af denne godkendelse (mosen er tegnet ud af udbringningsarealet). Merdepositionen i mosen er 0,6 kg N.

Herudover er nærmeste kategori 3 natur en mose beliggende ca. 1 km øst for anlægget. Merdepositionen i denne mose er 0 kg N.

For kat. 3 natur må kommunen ikke stille krav om en maksimal merdeposition på under 1,0 kg N/ha/år. Merdepositionen på de to moser er lavere end det strengeste krav på 1 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet for kategori 3 natur er således overholdt.

Øvrig natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Inden for en afstand af 1000 m fra anlægget er der følgende vejledende registreret § 3 natur, der ikke er omfattet af kategori 1, 2 eller 3:

Naturtype	Afstand (m)
Eng (øst)	830
Sø (syd)	60
Sø (sydvest)	580
Sø (syd)	760
Vandløb	73

FIGUR 4: IKKE-KATEGORISERET § 3 NATUR BELIGGENDE INDENFOR 1.000 METER AF HUSDYRBRUGET.

² BEK nr. 1280 af 8. november 2013, Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Højeste merdepositionen på søerne er 0 kg N/ha/år. Merdepositionen på engen er 0 kg N/ha/år. Merdepositionen på disse er således under det strengeste krav for merdeposition på kategori 3 natur.

For vandhuller/søer og vandløb vurderes det at den luftbårne kvælstoftilførsel er af mindre betydning, idet naturtypen generelt forventes at modtage det største bidrag af kvælstof fra dyrkning af omkringliggende arealer.

Totaldepositionen på nærmeste kategori 1 natur er $\leq 0,2$ kg N/ha/år. Merdepositionen på nærmeste kategori 3 natur er < 1 kg N/ha/år. Det ansøgte overstiger derfor ikke det, i Husdyrbekendtgørelsens bilag 3³, angivne beskyttelsesniveau, hvorfor det vurderes, at ammoniakdepositionen fra det ansøgte anlæg ikke vil have en væsentlig påvirkning på natur omfattet af kategori 1 og 3. Pga. afstanden til nærmeste kategori 2 natur, vurderes det ansøgte ikke at have en væsentlig påvirkning på denne.

Nærmeste § 3 beskyttede natur, der ikke er omfattet af kategori 1, 2 eller 3, er søer. Som beskrevet forventes søerne i øvrigt at modtage det største bidrag af kvælstof fra andre kilder end anlægget. Ammoniakdepositionen på engen er under det maksimale krav for merdeposition på kategori 3 natur. Det ansøgte vurderes derfor ikke at være i strid med naturbeskyttelseslovens § 3.

8.2. Fredninger

Thisted Kommunes vurdering:

Nærmeste fredede område er fredningen af Haring Kirke, beliggende ca. 1,2 km øst for anlægget. Det fremgår bl.a. af fredningen at arealerne omkring kirken ikke må bebygges eller beplantes således at udsigten til kirken hindres. Det ansøgte vurderes ikke at være i strid med fredningen.

Der er ikke fredede områder med ammoniakfølsom natur inden for en afstand af 2 km fra anlægget.

8.3. Habitatvurdering (påvirkning fra anlæg)

Thisted Kommunes vurdering:

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrlovens §§ 10, 11 eller 12, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Natura 2000-områderne består af udpegede habitat- og fuglebeskyttelsesområder. Bevaringsmålsætningen for Natura 2000-områder er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper områderne er udpeget for.

Anlægget med stalde og opbevaringsanlæg ligger ikke indenfor et Natura 2000-område. Nærmeste Natura 2000-område er som tidligere nævnt Natura 2000-område nr. 27, beliggende ca. 3 km vest for driftsbygningerne. Natura 2000-området består bl.a. af de nærmest anlægget beliggende områder Habitatområde H27 og Fuglebeskyttelsesområde F 21.

³ bilag 3, BEK nr. 1283 af 8. december 2014, Bekendtgørelse og tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Habitatområder

I udpegningsgrundlaget for H27 indgår en række naturtyper og arter, som fremgår af nedestående figur. Flere af disse naturtyper er ammoniakfølsomme.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 27: Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø (Natura 2000 basisanalyse 2016-2021)

Naturtype

2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransålgler
3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3160 Brunvandede søer og vandhuller
3260 Vandløb med vandplanter
6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
7140 Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
7230 Rigkær

Arter

1095 Havlampret (Petromyzon marinus)
1096 Bæklampret (Lampetra planeri)
1099 Flodlampret (Lampetra fluviatilis)
1166 Stor vandsalamander (Triturus cristatus cristatus)
1355 Odde (Lutra lutra)

Truslerne for de ammoniakfølsomme naturtyper er primært luftbåren eutrofiering (ammoniakdeposition), særligt i overgangszoner og i skovkanter. Ammoniakfølsomme habitatnaturtyper er behandlet i afsnittet "Ammoniakpåvirkning fra anlæg".

Fuglebeskyttelsesområder

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er F21: Ove Sø, beliggende ca. 5,3 km vest for anlægget. Pga. afstanden er der ikke vurderet nærmere på F21.

Totaldepositionen for ammoniak på kategori 1 natur lever op til nuværende depositionskrav for habitatnatur. Thisted Kommune vurderer derfor, at det ansøgte projekt ikke forhindrer målsætningen om at sikre og genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper Natura 2000-områderne er udpeget for.

8.4. Bilag IV-arter (påvirkning fra anlæg)

Thisted Kommunes vurdering:

Bilag IV i EU's habitatdirektiv indeholder en liste over udvalgte dyre- og plantearter, som medlemslandene er forpligtet til generelt at beskytte, uanset om de forekommer inden for eller uden for beskyttelsesområderne. For at beskytte bilag IV-arter må disse yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Derfor skal land- og skovbrug tilrettelægges deres aktiviteter, således levevilkårene for arterne ikke forringes. Det er lodsejerens eget ansvar ikke at beskadige eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder, også selvom myndighederne ikke har oplyst om konkrete forekomster af bilag IV-arter i området.

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om

dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften:

Dyr:	Planter:
Vandflagermus Birkemus Odder Markfirben Stor vandsalamander Spidssnudet frø Strandtudse Ulv	ingen registrerede

Stor vandsalamander og Odder er en del af udpegningsgrundlaget for EF-habitatområder nr. 27 (Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø).

- **Flagermus:** flagermus kan om sommeren opholde sig i hulheder og sprækker i træer, fugle- eller flagermuskasser eller i bygninger. Flagermus søger typisk føde over søer og åer, i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn. En god vandkvalitet er vigtig.
- **Birkemus** - forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.
- **Odder** - forekommer ved vandløb og søer og lever i tilknytning til vådområder.
- **Markfirben** - lever spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder.
- **Stor vandsalamander og spidssnudet frø** - er begge arter, der er knyttet til våde habitater som eksempelvis klitlavninger, moser, enge, søer og vandhuller.
- **Strandtudse** - lever primært i tilknytning til klithederne og strandengene, hvor de typisk yngler i temporære, lysåbne vandsamlinger.
- **Ulv** - opholder sig oftest i mere upåvirkede områder såsom større skov- eller hedearealer.

Inden for 300 m fra anlægget er der følgende vejledende § 3 registreret natur:

Naturtype	Afstand (m)
Mose (opdyrket, sydvest)	170
Sø/havedam (syd)	60
Vandløb (Harring Å)	73

FIGUR 5: § 3 NATUR INDENFOR 300 METER AF HUSDYRBRUGET

Søen syd for anlægget er en havedam. Vandhuller kan være levested for padder, men der er dog ikke registreret arter omfattet af Bilag IV nær anlægget.

I vurderingen af den omkringliggende natur, er det vurderet, at det ansøgte anlæg ikke vil have en væsentlig påvirkning på nærmeste kategori 1, 2 og 3 natur eller på øvrig natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Da de nærliggende naturområder efter kommunens vurdering ikke forringes som følge af den ansøgte drift, vurderer kommunen at de ansøgte ændringer i anlægget har en neutral effekt på de nævnte bilag IV-arter.

9. Arealer

9.1. Markoplysninger

Thisted Kommunes vurdering:

Miljøgodkendelsen indbefatter alle ejede og forpagtede arealer, der drives under samme CVR-nr. Det drejer sig om ca. 462 ha dyrket areal.

I det ansøgte indgår der etablering af 0 % ekstra efterafgrøder udover Plantedirektoratets generelle krav.

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
4-0	2,71	Ja	JB3	Nej	S4	S4	2,71	0,00	0,00	0,00	0,00	2,71	0,00	0,00	0,00
5-0	1,66	Ja	JB3	Nej	S4	S4	1,66	0,00	0,00	0,00	0,00	1,66	0,00	0,00	0,00
15-0	11,24	Ja	JB3	Nej	S4	S4	11,24	0,00	0,00	0,00	11,24*	11,24	0,00	0,00	0,00
16-0	3,24	Ja	JB3	Nej	S4	S4	3,24	0,00	0,00	0,00	3,24*	3,24	0,00	0,00	0,00
18-0	2,31	Ja	JB3	Nej	S4	S4	2,31	0,00	0,00	0,00	2,31*	2,31	0,00	0,00	0,00
19-0	6,40	Ja	JB3	Nej	S4	S4	6,40	0,00	0,00	0,00	6,40*	6,40	0,00	0,00	0,00
24-0	1,86	Ja	JB5	Nej	S2	S2	1,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,86
25-0	15,32	Ja	JB3	Nej	S4	S4	15,32	0,00	0,00	0,00	0,00	15,13	0,00	0,19	0,00
25-1	4,64	Ja	JB1	Nej	S4	S4	4,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,64	0,00
25-2	2,37	Ja	JB1	Nej	S4	S4	2,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,37	0,00
25-4	1,62	Ja	JB1	Nej	S4	S4	1,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,62	0,00
28-0	15,28	Ja	JB3	Nej	S4	S4	15,28	0,00	0,00	0,00	0,00	15,28	0,00	0,00	0,00
31-0	1,84	Ja	JB1	Nej	S4	S4	1,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,84	0,00
31-1	1,07	Ja	JB1	Nej	S4	S4	1,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,07	0,00
32-0	1,14	Ja	JB1	Nej	S4	S4	1,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,14	0,00
39-1	0,34	Ja	JB3	Nej	S4	S4	0,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,34	0,00	0,00	0,00
43-1	2,44	Ja	JB5	Nej	S2	S2	2,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,03	2,41
43-2	1,15	Ja	JB5	Nej	S2	S2	1,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	1,13
44-0	15,46	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,00	15,46	0,00	0,00	0,00	15,46	0,00	0,00	0,00
44-1	3,11	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,00	3,11	0,00	0,00	0,00	3,11	0,00	0,00	0,00
45-0	1,33	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,00	1,33	0,00	0,00	0,00	1,33	0,00	0,00	0,00

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
46-0	11,30	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	11,30	0,00	0,00	0,00	11,30	0,00	0,00	0,00
46-1	11,28	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	11,28	0,00	0,00	0,00	11,28	0,00	0,00	0,00
46-3	1,77	Ja	JB7	Nej	S2	S2	0,00	1,77	0,00	0,00	0,00	1,77	0,00	0,00	0,00
52-0	15,89	Ja	JB3	Nej	S4	S4	15,89	0,00	0,00	0,00	0,00	15,62	0,00	0,27	0,00
53-0	15,06	Ja	JB3	Nej	S4	S4	15,06	0,00	0,00	0,00	0,00	12,40	0,00	2,67	0,00
53-3	4,66	Ja	JB3	Nej	S4	S4	4,66	0,00	0,00	0,00	0,00	4,66	0,00	0,00	0,00
54-0	7,32	Ja	JB3	Nej	S4	S4	7,32	0,00	0,00	0,00	0,00	6,92	0,00	0,41	0,00
55-4	2,90	Ja	JB1	Nej	S4	S4	2,90	0,00	0,00	0,00	0,00	2,90	0,00	0,00	0,00
57-0	19,77	Ja	JB3	Nej	S4	S4	19,77	0,00	0,00	0,00	0,00	19,77	0,00	0,00	0,00
58-0	3,70	Ja	JB3	Nej	S4	S4	3,70	0,00	0,00	0,00	0,00	3,70	0,00	0,00	0,00
60-0	12,01	Ja	JB7	Nej	S2	S2	12,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12,01
60-1	13,28	Ja	JB7	Nej	S2	S2	13,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,73	12,55
64-0	7,22	Ja	JB5	Nej	S2	S2	7,22	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,76	6,45
65-0	1,66	Ja	JB5	Nej	S2	S2	1,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,66
66-0	6,63	Ja	JB5	Nej	S2	S2	6,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,63
68-0	7,60	Ja	JB3	Nej	S4	S4	7,60	0,00	0,00	0,00	0,00	7,60	0,00	0,00	0,00
69-0	7,27	Ja	JB3	Nej	S4	S4	7,27	0,00	0,00	0,00	7,27*	7,04	0,00	0,23	0,00
70-0	2,30	Ja	JB3	Nej	S4	S4	2,30	0,00	0,00	0,00	0,00	2,30	0,00	0,00	0,00
25-1B	2,26	Ja	JB1	Nej	S4	S4	2,26	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,26	0,00
60-1B	4,51	Ja	JB7	Ja	S2	S2	4,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,12	4,39
14-0	2,71	Ja	JB3	Nej	S4	S4	2,71	0,00	0,00	0,00	0,00	2,71	0,00	0,00	0,00
1-0	12,10	Ja	JB1	Nej	S4	S4	12,10	0,00	0,00	0,00	0,00	9,65	0,00	2,45	0,00
7-0	16,50	Ja	JB3	Nej	S4	S4	16,50	0,00	0,00	0,00	0,00	16,50	0,00	0,00	0,00
7-1	3,91	Ja	JB3	Nej	S4	S4	3,91	0,00	0,00	0,00	3,91*	3,82	0,00	0,09	0,00
9-0	3,12	Ja	JB3	Nej	S4	S4	3,12	0,00	0,00	0,00	0,00	3,12	0,00	0,00	0,00
17-0	1,79	Ja	JB3	Nej	S4	S4	1,79	0,00	0,00	0,00	1,79*	1,79	0,00	0,00	0,00
17-1	5,99	Ja	JB3	Nej	S4	S4	5,99	0,00	0,00	0,00	0,00	5,82	0,00	0,17	0,00
23-0	6,52	Ja	JB5	Nej	S2	S2	6,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6,52
38-0	3,34	Ja	JB3	Nej	S4	S4	3,34	0,00	0,00	0,00	0,00	3,10	0,00	0,23	0,00
39-0	3,27	Ja	JB3	Nej	S4	S4	3,27	0,00	0,00	0,00	0,00	3,27	0,00	0,00	0,00
41-0	3,85	Ja	JB3	Nej	S4	S4	3,85	0,00	0,00	0,00	0,00	3,84	0,00	0,01	0,00
43-1	0,00	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
51-0	21,54	Ja	JB3	Nej	S4	S4	21,54	0,00	0,00	0,00	0,00	21,54	0,00	0,00	0,00
54-5	12,76	Ja	JB3	Nej	S4	S4	12,76	0,00	0,00	0,00	0,00	12,66	0,00	0,10	0,00

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
55-0	4,59	Ja	JB3	Nej	S4	S4	4,59	0,00	0,00	0,00	0,00	3,38	0,00	1,20	0,00
55-1	11,43	Ja	JB1	Nej	S4	S4	11,43	0,00	0,00	0,00	0,00	11,43	0,00	0,00	0,00
56-0	16,50	Ja	JB3	Nej	S4	S4	16,50	0,00	0,00	0,00	16,50*	13,85	0,00	2,64	0,00
57-1	23,69	Ja	JB3	Nej	S4	S4	23,69	0,00	0,00	0,00	0,00	23,67	0,00	0,02	0,00
59-0	9,33	Ja	JB5	Nej	S2	S2	9,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,14	9,18
63-0	10,08	Ja	JB5	Nej	S2	S2	10,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,58	9,50
71-0	12,76	Ja	JB3	Nej	S4	S4	12,76	0,00	0,00	0,00	0,00	12,42	0,00	0,34	0,00
73-0	6,20	Ja	JB3	Nej	S4	S4	6,20	0,00	0,00	0,00	6,20*	6,20	0,00	0,00	0,00
74-0	12,65	Ja	JB5	Nej	S2	S2	12,65	0,00	0,00	0,00	12,65*	0,00	0,00	2,07	10,58
75-0	2,43	Ja	JB5	Nej	S2	S2	2,43	0,00	0,00	0,00	2,43*	0,00	0,00	0,75	1,69
Total	461,99						417,74	44,25	0,00	0,00	73,95	344,26	0,00	31,16	86,56

FIGUR 6: OVERSIGT OVER UDSPIREDINGSAREALER

Kort over bedriftens udbringningsarealer fremgår af bilag 2

Aftalearealer

Der udbringes husdyrgødning på aftalearealer.

9.2. Gødningsregnskab

Thisted Kommunes vurdering:

I ansøgt drift udbringes den producerede gylle på egne og forpagtede arealer, samt aftalearealer. Der produceres 110 DE svinegylle på en anden ejet ejendom. Husdyrgødningen fra denne afsættes ligeledes på udbringningsarealerne.

Derudover afsættes der 255,83 DE til godkendt modtager. Ved tidspunktet for denne godkendelse foreligger der endnu ikke en godkendt modtager til at modtage de 255,83 DE der skal afsættes. Der stilles derfor vilkår om at produktionen ikke må udvides mere end til 519,61 DE før der er fundet og godkendt en eller flere modtagere til den derudover producerede husdyrgødning. Der skal godkendes afsætning af i alt 255,83 DE svinegylle (vilkår 14 og 15).

9.3. Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor

Thisted Kommunes vurdering:

Beskyttelsesniveauerne for nitrat og fosfor, samt grundlaget for ansøgningsystemets beregninger for overholdelse af beskyttelsesniveauet, fremgår af Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1283 af 8. december 2014 bilag 3 C (fosfor), bilag D nr. 1 (nitrat, overfladevand) og bilag D nr. 2 (nitrat, grundvand).

Nitrat (overfladevand)

For arealer beliggende i nitratklasse 1 kan det tillades, at der er udbringes husdyrgødning svarende til 85 % af det generelle harmonikrav. For arealer i nitratklasse 2 er denne reduktion på 65 % og for nitratklasse 3 er reduktionen på 50 %.

N-kl 0	N-kl 1	N-kl. 2	N-kl. 3
417,74	44,25	0	0

FIGUR 7 FORDELINGEN AF UDBRINGNINGSAREALER I NITRATKLASSER:

Ovenstående giver en reduktionsprocent på 98,56 %.

Ifølge ansøgningssystemet tillades en maksimal udvaskning er på 74,4 kg N/ha. Den reelle udvaskning beregnet til 74,2 kg N/ha, svarende til 1,36 DE/ha.

Det ansøgte projekt indebærer ikke etablering af ekstra efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav. Der er ikke udbringningsarealer beliggende i vandopland med stigende dyretryk.

Nitrat (grundvand)

137,11 ha af de ansøgte udbringningsarealer er helt eller delvist beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder, heraf er 75,1 ha beliggende helt i NFI. I scenarieberegning skema 79286 er udvaskningen på alle arealer beliggende helt eller delvist i NFI beregnet.

TABEL 11: OVERSIGT OVER N-UDVASKNING FOR AREALER I NITRATFØLSOMME INDVINDINGSOMRÅDER.

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
15-0	11,2	64	0	59	61
16-0	3,2	64	0	59	61
18-0	2,3	64	0	59	61
19-0	6,4	64	0	59	61
69-0	7,3	64	0	59	61
7-0	16,5	64	0	59	61
7-1	3,9	64	0	59	61
9-0	3,1	64	0	59	61
17-0	1,8	64	0	59	61
17-1	6,0	64	0	59	61
51-0	21,5	64	0	59	61
55-0	4,6	64	0	59	61
56-0	16,5	64	0	59	61
73-0	6,2	64	0	59	61
74-0	12,6	48	0	44	46
75-0	2,4	48	0	44	46
55-1	11,4	66	0	61	63

Det følger af Miljøstyrelsens wiki-vejledning, at "Hvis nitratkoncentrationen for ansøgt drift ikke er større end 50 mg N/l, er beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til grundvandet overholdt, med mindre en indsatsplan eller en tidligere VVM-afgørelse eller miljøgodkendelse fastlægger noget andet. Hvis udbringningsarealerne ligger indenfor områder med en indsatsplan vil denne være en del af grundlaget for miljøgodkendelsen, og indsatsplanens retningslinjer hvad angår nitrat, skal overholdes.

Hvis nitratkoncentrationen i ansøgt drift er større end 50 mg N/l, må der ikke være nogen merbelastning i forhold til nudrift på de arealer, der ligger i et nitratfølsomt område. (...)Det skal dog tilføjes, at hvis der af en tidligere miljøgodkendelse eller VVM-afgørelse fremgår et krav på det pågældende areal, må det dette niveau heller ikke overstiges i ansøgt drift."

Ved godkendelsestidspunktet foreligger der ingen gældende indsatsplaner for nitrat på arealerne. De nitratfølsomme indvindingsområder er zonerede.

Med den ansøgte drift bliver udvaskningen til grundvandet hhv. 48 mg N/l og 64 mg N/l. Merbelastningen fra ansøgt drift i forhold til nudrift er på 0 mg N/l.

Nitratudvaskning til grundvand er beskrevet i bilag 6

Fosfor

De ansøgte arealer er hovedsageligt beliggende i opland til meget sårbart Natura-2000 område, der er fosforoverbelastet. De resterende arealer er beliggende i opland til sårbart Natura-2000 område, der ikke er fosforoverbelastet. Alle arealerne i ansøgningen er angivet som drænet, der er derfor ikke vurderet nærmere på dræningsforhold i denne godkendelse.

P-kl 0	P-kl 1	P-kl. 2	P-kl. 3
344,26	0	31,16	86,56

FIGUR 8: FORDELINGEN AF AREALER I FOSFORKLASSER

Ansøgningsystemets beregninger viser:

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	344,26 ha	15,0 kg P/ha/år	19,0 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	15,0 kg P/ha/år	19,0 kg P/ha/år
Lavbundsjord og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	31,16 ha	15,0 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	86,56 ha	15,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-8,4 kg P.**

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **14,3 kg P/ha/år.**

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **32,1 kg P/ha/år.**

P-raførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **17,8 kg P/ha/år.**

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **14,3 kg P/ha/år.**

Afskæringskravet for fosfor opfyldes altså ifølge ansøgningsystemet med en margen på 8,4 kg P.

Kommunens samlede vurdering vedrørende det generelle beskyttelsesniveau:

Overholdelsen af beskyttelsesniveauet er baseret på oplysninger i ansøgningskemaet. Den reelle N-udvaskning er ikke større end den vægtede maksimale udvaskning. Krav om P-overskud er overholdt. Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er dermed overholdt.

Thisted Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet for udvaskning af nitrat til grundvandet er overholdt, da merbelastningen fra ansøgt drift i forhold til nudrift er på 0 mg N/l.

9.4. Ammoniakpåvirkning fra udbringning

Thisted Kommunes vurdering:

Kommunen skal foretage en konkret vurdering af om der, som følge af ammoniakfordampning fra det ansøgte udbringningsarealer, kan ske påvirkninger på nærliggende naturarealer. I så fald vil der være grundlag for at skærpe husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler om udbringning af husdyrgødning. Der er her særlig fokus på arealer, der støder op til eller ligger i umiddelbar nærhed til kvælstoffølsom natur indenfor Natura 2000. I særlige tilfælde kan kommunen vælge at stille skærpede krav om nedfældning eller husdyrgødningsfrie bræmmer. Nedenstående vurdering omfatter egne og forpagtede arealer.

Arealer omfattet af kategori 1, 2 og 3 natur

Kategori 1 natur

Nærmeste Natura 2000 område er område nr. 27 (Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø), der grænser op til areal 25-0. Nærmeste kategori 1 natur inden for dette Natura 2000 område er grå/grøn klit (habitatnaturtype 2130) beliggende ca. 140 m øst for areal 25-2 og et surt overdrev (habitatnaturtype 6230) beliggende ca. 180 m syd for areal 31-1.

Kategori 2 natur

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev, beliggende ca. 200 m vest for nærmeste udbringningsareal (25-1B). Oversigt over beskyttet natur fremgår af figur 2 på side 26.

Kategori 3 natur

Flere steder er der natur omfattet af kategori 3 i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne:

Naturtype	Areal	Afstand
Mose	25-0, 25-1, 7-1, 56-0	0 m
Mose	31-0	12 m
Potentiel ammoniakfølsom skov	25-1, 25-2, 25-1B	0 m

Øvrig natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Flere steder er der øvrig natur, der er vejledende registreret § 3 beskyttet natur i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne:

Naturtype	Areal	Afstand
Eng	25-0, 25-1, 53-0, 53-3, 14-0	0 m
Eng	31-1, 60-1	15 m
Sø	25-0, 25-4, 32-0, 58-0, 56-0, 59-0, 69-0, 17-0, 17-1, 54-5	9 m randzoner

Oversigt over beskyttet natur skov fremgår af figur 2 på side 26.

Af Miljøstyrelsens WIKI-vejledningen fremgår følgende:

Hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter, vil der sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha - uanset husdyrgødningstype og anvendt teknologi. Kun i tilfælde med "worst case" tab af ammoniak og et udbringningsareal på over 100 ha vil der kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha. "Worst case" vil typisk være udbringning af fast husdyrgødning uden nedbringning typisk ved udbringning ovenpå afgrøden. Ved anvendelse af flydende husdyrgødning er tabet betydeligt mindre med de nuværende krav. Det gælder desuden, at jo tyndere gylle, jo hurtigere nedtrængning i jorden og jo mindre ammoniaktab. Ved udbringning af svinegylle og afgasset gylle vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter. Kvæggyllen, som typisk har højere tørstofindhold, kan derimod have påvirkninger på over 1 kg N/ha indenfor de nærmeste 20 meter. Hvis gyllen nedbringes hurtigt, nedfældes eller der anvendes forsuret gylle er påvirkningen selv tæt på naturområder langt under 1 kg N/ha.

Afskæringskriterierne i godkendelsesbekendtgørelsen bilag 3 omfatter alene ammoniakfordampning fra stald og lager. Fordampningen fra udbringningsarealerne i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er som udgangspunkt ikke reguleret af afskæringskriterierne i bilag 3. Det fremgår dog af Miljøstyrelsens WIKI-vejledning, at "Hvis de nærliggende naturarealer derimod ligger indenfor et Natura 2000 område eller indeholder yngle- rasteområder for bilag IV arter, kan der være behov for at stille skærpede vilkår".

Pga. afstanden til nærmeste kategori 1 og 2, vurderes disse ikke at blive yderligere belastet i forbindelse med den ansøgte arealdrift.

De ansøgte arealer vurderes at have været i hidtidig omdrift, og fortsat drift af arealerne vurderes derfor ikke at have en væsentlig påvirkning på arealer omfattet af kategori 3 eller øvrig § 3 beskyttet natur. Tilstanden af de beskyttede naturtyper vurderes derfor ikke at ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

9.5. Øvrige forhold i forhold til udbringningsarealer

Thisted Kommunes vurdering:

Fredninger

Arealerne 38-0 og 41-0 overlapper med kirkefredningen af Harring kirke. Det fremgår bl.a. af fredningen at arealerne ikke må bebygges eller beplantes således at udsigten til kirken hindres, ligesom at det ikke må opsættes skønhedsforstyrrende genstande. Det vurderes ikke, at driften af arealerne er i strid mod fredningen.

Det fredede ammoniakfølsomme område der er beliggende nærmest udbringningsarealerne, er fredningen Lillehav (Hvidbjerg Klit). Denne ligger ca. 750 m vest for nærmeste udbringningsareal (25-1B). Pga. afstanden, vurderes driften af arealerne ikke at være i konflikt med fredningen.

Kommuneplan 2010-2022

Det ansøgte har arealer indenfor områder, der i Kommuneplan 2010-2022 er udpeget som biologisk interesseområde med økologisk forbindelseslinje. Det drejer sig om arealerne 5-0, 25-1, 25-2, 25-4, 28-0, 31-0, 31-1, 32-0, 39-1, 43-1, 44-0, 45-0, 53-0, 23-0, 38-0, 39-0, 41-0, 51-0, 54-0, 55-0, 55-1, 56-0, 57-1, 59-0, 63-0, 71-0, 73-0, 74-0, 75-0, 60-1, 69-0, 25-1B, 60-1B, 14-0, 1-0, 7-0, 7-1, 9-0, 17-0 og 17-1. Det vurderes ikke at driften af arealerne er i strid med kommuneplanen.

Andre interesseområder i Kommuneplanen vurderes ikke at være af væsentlig betydning for driften af arealerne.

10. Habitatvurdering (udvaskning fra arealer)

Habitatvurderingen af Natura 2000 områderne fremgår af bilag 4 og 5.

Nedenstående afsnit om nitrat- og fosforudvaskning til overfladevand, samt udvaskning af nitrat til grundvand er et sammendrag af informationerne givet i bilag 4-6

10.1. Nitrat (overfladevand)

Thisted Kommunes vurdering:

Afskæringskriterium 1

Husdyrtrykket i kystlandet til Vest for Mors og Nissum Bredning er faldende. Husdyrtrykket i oplandet til Rodenbjerg Sø, Ørum Sø, Ove Sø og Nørhå Sø er ligeledes faldende.

Thisted Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning, som i samme periode er forøgede.

Afskæringskriterium 1 er dermed overholdt.

Afskæringskriterium 2A/2B

Ansøgningssystemets beregninger viser:

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{real} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	68,5
Merudvaskning fra husdyrbrug	5,7

Udvaskningen af den ansøgte drift er således 5,7 kg N/ha højere end udvaskning svarende til planteavlensniveau.

Nitratudvaskningen fra det ansøgte projekt er på 0 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra kystlandet til Nissum Bredning, og på 0 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra kystlandet til Vest for Mors.

Nitratudvaskningen fra det ansøgte projekt er på 0 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra søoplandene til Rodenbjerg Sø, Ørum Sø, Ove Sø og Nørhå Sø. Afskæringskriterie 2A og 2B er dermed overholdt.

Da husdyrbrugets andel af nitratudvaskningen til de pågældende oplande er under 1 %, vurderes det, at projektet ikke i sig selv vil give anledning til en væsentlig påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder.

Dyretrykket er faldende i de oplande som udbringningsarealerne afvander til.

Afskæringskriterium 1, 2A og 2B er overholdt. Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand er overholdt. Det vurderes derfor, at projektet i kumulation med andre projekter ikke vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

10.2. Fosfor

Thisted Kommunes vurdering:

Det enkelte husdyrbrug

På ejendommen er det samlede udbringningsareal på 461,99 ha, og det gennemsnitlige fosforoverskud er beregnet i ansøgningssystemet til 14,3 kg P/ha/år.

Den procentvise fosforforøgelse i godkendelsesperioden er på 5,72 %.

Ved beregning af et worst case scenarie for fosforudvaskningen er påvirkningen fra husdyrbruget 23,89 kg P for Nissum Bredning, Rodenbjerg Sø, Ørum Sø og Ove Sø, samt 0 kg P for Nørhå Sø. Dette svarer til en samlet fosforudledning til Nissum Bredning på 0,16 %, til Rodenbjerg Sø og Ørum Sø på 0,49 %, til Ove Sø på 0,43 % samt til Nørhå Sø på 0 %.

Da husdyrbrugets andel af fosforudledningen til de pågældende oplande er mindre end 1 % i worst case, vurderes det, at projektet ikke i sig selv vil give anledning til en væsentlig fosforpåvirkning af vandområderne.

Dyretrykket er faldende i de oplande som udbringningsarealerne afvander til.

Det generelle beskyttelsesniveau for fosfor er overholdt. Det vurderes ikke, at projektet i kumulativitet med andre projekter vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

10.3. *Bilag IV-arter (påvirkning fra udbringning)*

Thisted Kommunes vurdering:

I afsnittet "Bilag IV-arter (påvirkning fra anlæg)" er flere bilag IV-arter beskrevet. Samme arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriftens udbringningsarealer.

De ansøgte arealer har hidtil været i omdrift.

De ansøgte arealer har hidtil været i omdrift, og det vurderes derfor ikke at fortsat drift vil påvirke de nævnte bilag IV-arter. Med den eksisterende viden om de særligt beskyttede arters udbredelse og levevis, vurderes det, at driften på de ansøgte udbringningsarealer ikke vil have væsentlige konsekvenser for bilag IV-arter eller påvirke disses opholds-, yngle- eller levesteder. Thisted Kommune vurderer derfor, at den ansøgte drift har en neutral effekt på de tidligere nævnte bilag IV-arter.

10.4. *BAT for udbringning af husdyrgødning*

Ansøgers tekst:

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, så mængden af handels- og husdyrgødning er tilpasset afgrødens behov. I planen tages der hensyn til bonitet, sædskifte, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Udbringning af gylle foretages primært med slangeudlægger i veletableret afgrøde eller det nedfældes i græsmarker og på sortjord for at minimere lugtgener og mindske ammoniakfordampningen.

Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer eller vandløb nær udbringningsarealerne.

Udbringningen af husdyrgødning vil være begrænset til få dage om året og arbejdet foretages, så vidt det er muligt, indenfor normal arbejdstid.

Pumpning og håndtering af husdyrgødning i øvrigt foregår normalt indenfor normal arbejdstid.

Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt husdyrgødning. Omfanget vil afhænge af temperatur, vindforhold og evt. nedbør. Eftersom gylle udbringes på veletablerede afgrøder med slæbeslanger eller nedfældes, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre ammoniakfordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Når der udbringes husdyrgødning og efterfølgende suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 10-20 pct. mindre kvælstof end den økonomisk optimale mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødning. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering af sædskifte og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest muligt og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig.

Thisted Kommunes vurdering:

Ifølge "Introduktion til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12" (Miljøministeriet, 2010) er BAT for udbringning af husdyrgødning på arealer i Danmark udmøntet i de generelle regler.

Følges de generelle regler for udbringning af husdyrgødning, burde kravet for BAT på udbringningsarealer derfor være opfyldt. Udbringning af husdyrgødning skal følge de gældende regler.

Det følger af Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. Nr. 594 af 4. maj 2015 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen), at der bl.a. ikke må udbringes husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord. Udbringning af flydende husdyrgødning må kun ske ved udlægning ved slange eller slæbesko, nedfældning eller ved anvendelse af en teknologi, der er omfattet af Husdyrgødningsbekendtgørelsen § 28 stk. 3.

Af Husdyrgødningsbekendtgørelsen, følger det endvidere, at fast husdyrgødning, der udbringes på sort jord, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer. Udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og fodergræsmarker skal ske ved nedfældning (jf. dog § 28 stk. 4-5 og 9).

I øvrigt anbefaler Thisted Kommune, at ansøger så vidt muligt orienterer naboer og omkringboende forud for udbringning af husdyrgødning.

Krav til BAT for udbringning af husdyrgødning vurderes at være opfyldt.

10.5. Opbevaring af husdyrgødning

Ansøgers oplysninger:

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning 21.408 m³ gylle inkl. spildevand.

Gylle opbevares i fortanke og i gyllebeholderne og udbringes på egne ejede og forpagtede arealer. Der afsættes 255,83 DE til tredjemand.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn/lastbil med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen/lastbilen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

Gyllebeholderne er en stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.

Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne, hvorved gyllebeholderne visuelt kan kontrolleres for evt. skader.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder at beholderne hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet.

Thisted Kommunes vurdering:

Ifølge ansøgers oplysninger, er der ca. 12 måneders opbevaringskapacitet på ejendommen. Der er stillet vilkår hertil (vilkår 17).

En kopi af ejendommens kapacitetserklæring for opbevaring af husdyrgødning kan ses i godkendelsens bilag 3.

Det er herefter Thisted Kommunes vurdering, at ejendommens teknikker til opbevaring og behandling af husdyrgødning lever op til definitionen af BAT.

11. Varetagelse af hensyn til landskabet

Thisted Kommunes vurdering:

Landskabelige hensyn

En hensigtsmæssig placering af husdyrbrug og udformning af byggeri og anlæg, er afgørende for såvel erhvervet som for omgivelserne.

Der søges om etablering af ny smågrisestald samt om en tilbygning til den eksisterende farestald.

FIGUR 9: OVERSIGT OVER BYGNINGER PÅ EJENDOMMEN MED ANGIVELSE AF DEN NYE SMÅGRISESTALD OG DEN NYE TILBYGNING TIL FARESTALDEN

Bygningsmassen på Harring Bro Vej 13 ligger i et område med fladt terræn, spredt bebyggelse og dyrket jord. Den nye smågrisestald etableres vinkelret på den eksisterende smågrisestald, vest for den nuværende bygningsmasse. Tilbygningen til farestalden etableres mellem den eksisterende farestald og gyllebeholderne. De nye gyllebeholdere placeres nord og nordvest for de eksisterende.

Placeringen af smågrisestalden i øst-vestlig retning – og ikke nord-syd, som de eksisterende bygninger – er begrundet med, at en nord-vest placering er umulig på grund af den nuværende foder-

lade. Ansøger har valgt placeringen af stalden ud fra husdyrbrugets interne drift- og logistik under hensyntagen til både landskabelige forhold og nabobeboelse.

Tilbygningen til farestalden etableres i forlængelse af den eksisterende stald og skjult mellem de nuværende driftsbygninger og gyllebeholdere.

De nye gyllebeholdere etableres nord for de eksisterende og længst muligt fra nabobeboelse.

Der er stillet vilkår om, at staldene skal udføres i samme byggestil og samme materiale- og farvevalg som de eksisterende.

Det er herefter Thisted Kommunes vurdering, at den ansøgte placering af stalde såvel som gyllebeholdere er optimal i forhold til både driften af husdyrbruget og ud fra landskabelige hensyn. Der stilles ikke yderligere vilkår.

Kommuneplan 2010-2022

Ifølge Kommuneplan 2010-2022 er kommunen overordnet set opdelt i tre zoner – Fjordlandet, Agerlandet og Nordsølandet.

Harring Bro Vej 13 er beliggende i det område der i kommuneplanen er udpeget som Agerlandet. I kommuneplanen står bl.a. om Agerlandet:

Agerlandet er landet i "midten" - mellem Fjordlandet og Nordsølandet. - det åbne opdyrkede landbrugsland.

Det er vigtigt udviklingen af Agerlandet sker på "landets" præmisser. Her er det landbruget, der har hjemme og skal have plads til at udvikle sig. Dette skal dog ikke ske på bekostning af andre aktører i området, men i fælles respekt og ved at tage behørig hensyn til alle. I planlægningen af Agerlandet er det vigtigt at de funktioner, der er placeret her, passer til området. Samtidigt er det vigtigt, at man ikke skaber unødvendige konflikter gennem etablering af tiltag med modsatrettede interesser.

Det er Thisted Kommunes vurdering, at det ansøgte lever op til kommuneplanens hensigter med agerlandet.

Harring Bro Vej 13 er desuden beliggende i et område, der i kommuneplanen betegnes som primært jordbrugsområde. Om primære jordbrugsområder står i Kommuneplanen:

Der udpeges de på kortet viste primære jordbrugsområder. Der kan i disse områder ikke meddeles tilladelse eller planlægges for anlæg, som forhindrer eller vanskeliggør den landbrugsmæssige udnyttelse, men mindre en samlet samfundsmæssig afvejning tilsiger det.

Det er Thisted Kommunes vurdering, at det ansøgte lever op til kommuneplanens kriterier for primære jordbrugsområder.

Ud over de ovennævnte områder, er husdyrbruget beliggende på kanten af en i kommuneplanen udpeget økologisk forbindelseslinje.

Angående biologiske interesseområder, herunder økologiske forbindelseslinjer, står der i kommuneplanen, at:

Inden for de biologiske interesseområder må der ikke gennemføres projekter, der kan forhindre, at der på længere sigt sker en udbygning af de økologiske forbindelseslinjer.

I forbindelse med udvidelsen, vil den samlede ammoniakemission fra ejendommen falde med knap 100 kg N pr. år. På baggrund heraf, er det Thisted Kommunes vurdering, at udvidelsen på Harring Bro Vej 13 ikke vil forhindre, at der på længere sigt kan ske en udbygning af de økologiske forbindelseslinjer.

Der er i godkendelsen stillet vilkår om farve- og materialevalg på de nye bygninger. Med udgangspunkt i de stillede vilkår og på baggrund af ansøgers oplysninger og en konkret besigtigelse af ejendommen, er det herefter Thisted Kommunes vurdering, at husdyrbruget, efter de ansøgte ændringer, vil fremstå som en samlet bygningsmasse, der ikke påvirker de visuelle oplevelsesmuligheder i området i negativ retning. Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

12. Driftsforstyrrelser eller uheld

12.1. *Beskrivelse af driftsforstyrrelser og uheld*

Ansøgers oplysninger:

Beredskabsplan

På ejendommen er der udarbejdet en beredskabsplan der beskriver hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

Redegørelse for uheld

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

Uheld med gylle

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet. Herfra kan det suges op og fjernes. Da gyllen kan suges op, vurderes det at der ikke er fare for forurening af grundvandet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares i container eller under kadaverkapsler udviklet til formålet. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

Minimering af risiko for uheld

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv. Ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads på staldkontoret og i ejers privatbolig.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderene, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderene hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Dieseltankene er hævet over jorden og placeret hvor der er minimal risiko for påkørsel. Tanken udskiftes i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsens sløjfningssterminer.

Minimering af skadevirkninger af evt. uheld

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

Thisted Kommunes vurdering:

Det er Thisted Kommunes opfattelse at der er fokus på forebyggelse og minimering af risiko for uheld i den daglige drift på ejendommen. Ansøger har redegjort for potentielle uheld på ejendommen og for, hvordan disse forebygges.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, der er indsendt i kopi til kommunen. Der er stillet vilkår om, at der til enhver tid skal være et tilgængeligt eksemplar af beredskabsplanen på ejendommen, og at ansatte på ejendommen skal gøres bekendt med beredskabsplanen og informeres om, hvordan de skal handle i forbindelse med et eventuelt driftsuheld, der kan medføre risiko for forurening af miljøet (vilkår 33 og 34). Thisted Kommune gør i den forbindelse opmærksom på, at der er pligt til øjeblikkeligt at anmelde et sådan uheld til Alarmcentralen, tlf. 112, og efterfølgende straks at underrette Thisted Kommune, Plan- og Miljøafdelingen, tlf. 99 17 17 17.

På baggrund af de stillede vilkår og ansøgers oplysninger i forbindelse med ansøgningen, er det Thisted Kommunes vurdering, at der foretages effektiv risikominimering på ejendommen. Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

13. Egenkontrol, management og dokumentation

Egenkontrol

Ansøgers oplysninger:

På ejendommen er der løbende egenkontrol af produktionen:

- ❖ Alle dyr tilses minimum en gang dagligt og alle regler vedr. dyrevelfærd opfyldes.
- ❖ Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service.
- ❖ Den daglige drift af ejendommen drives efter principperne "Godt Landmandskab", således anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.
- ❖ Der er en sundhedsaftale med dyrlæge, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning.
- ❖ Markdriften søges tilrettelagt således, at udvaskningen af næringsstoffer minimeres og overfladisk afstrømning undgås.
- ❖ Der tages i videst mulig omfang hensyn til naboer i forbindelse med udspredning af gylle.
- ❖ Personalet på ejendommen bliver løbende efteruddannet og der er fagkonsulenter tilknyttet ejendommen, som med faste intervaller gennemgår bedriften, herunder bl.a. optimering af fodersammensætningen. '
- ❖ Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof.
- ❖ Al produktion tilrettelægges således at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.
- ❖ Opbevaring og håndtering af kemikalier på bedriften sker på forsvarlig vis.
- ❖ Rengøring i og omkring bygningerne og silo, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer bl.a. at der ikke opstår uhygiejniske forhold, ressourcspild eller punktfurening.

Management

Ansøgers oplysninger:

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene.

Der foretages daglige tilsyn af bedriften og løbende vedligeholdelse af anlægget.

Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Logistikken i forbindelse med fodring og håndtering af dyr, er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer.

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressourcspild eller uhygiejniske forhold.

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Affald bortskaffes, så vidt muligt, til genbrug.

Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge og der er 4-6 årlige besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Herudover er der diverse rådgivningsbesøg.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilke vilkår der er stillet til driften i den forbindelse. Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof og produktionen tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsreglerne i forbindelse med uheld med gylle, diesel, kemikalier eller brand er beskrevet. Medarbejderne er orienteret om indholdet i beredskabsplanen, der ajourføres årligt eller når vigtige telefonnumre ændres.

Dokumentation

Ansøgers oplysninger:

For at kunne dokumentere at miljøgodkendelsen og lovgivningen overholdes er følgende til rådighed på kommunens forlangende:

- Foderplaner
- Produktions- / effektivitetskontrol
- Markplaner, gødningsplaner og sprøjteplaner
- Slagteriefregninger
- CHR-registreringer
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- Dokumentation for bortskaffelse af affald
- Beredskabsplan
- APV-mappe
- 10 års beholderkontrol og logbøger over flydelag

Thisted Kommunes samlede vurdering af management, egenkontrol og dokumentation:

Ansøger har bl.a. redegjort for, at den daglige drift udføres ud fra principperne i "Godt Landmandskab", at der føres markplaner, at de ansatte på ejendommen uddannes løbende, at der foretages daglige tjek af anlæg, og at der er udarbejdet en beredskabsplan.

Der er stillet vilkår om at beredskabsplan og miljøgodkendelse altid skal ligge synligt fremme på bedriften. Der er desuden stillet vilkår om, at der på tilsynsmyndighedens forlangende skal kunne fremvises dokumentation for overholdelse af godkendelsens vilkår.

Det er Thisted Kommunes vurdering, at ejendommen med de nævnte valg af managementtiltag, egenkontrol og dokumentation suppleret med de stillede vilkår sikrer, at husdyrbruget kan drives på den bedst mulige måde i forhold til både ansøger og omgivelserne. Det vurderes i øvrigt, at det ansøgte lever op til kravet om anvendelse af BAT. Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

14. Alternative løsninger og 0-alternativet

Ansøgers oplysninger:

Alternative løsninger

Det forventes, at det ansøgte projekt er fremtidssikret og at det vil give gode arbejdsforhold for ejer og medarbejdere og at det vil give en god dyrevelfærd på ejendommen.

Ansøger vurderer, at den valgte placering til den nye stald er den mest optimale placering på ejendommen i forhold til udnyttelsen af byggefeltet, hensyn til naboer, naturområder, logistik, ressource forbrug, smittebeskyttelse m.v.

Det er ikke muligt at placere stalden andre steder da dette vil give uhensigtsmæssigheder i forhold til foder, levering og afhentning af dyr og generel logistik på ejendommen.

0-alternativ

0-alternativet beskriver forholdene, hvis ikke udvidelsen finder sted.

0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et miljømæssigt og et dyrevelfærdsmæssigt perspektiv vil dette være uhen-sigtsmæssigt, idet der ikke vil blive foretaget investeringer i produktionsapparatet.

Desuden vil der ved et 0-alternativ ikke blive udarbejdet en miljøgodkendelse for ejendommen. Der vil således ikke ske regulering af bedriften via vilkår stillet i miljøgodkendelsen.

Thisted Kommunes vurdering:

Thisted Kommune vurderer, at der er valgt et alternativ, der muliggør en rentabel produktion, der efterlever de gældende lovkrav og emissionsgrænseværdier på området, og som derfor ikke giver anledning til væsentlige negative påvirkninger af det omkringliggende miljø. Det vurderes ikke nødvendigt at stille krav om en alternativ løsning.

15. Samlet vurdering og konklusion

Thisted Kommunes vurdering:

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug har til formål at forebygge og bekæmpe forurening af luft, vand, jord og undergrund, samt at begrænse lugt-, lys-, støv-, støj-, og fluegener fra husdyrbrug. Desuden tilsigter loven at fremme anvendelsen af bedste tilgængelige teknik. Husdyrbruget skal derfor indrettes og drives på en sådan måde, at anvendelsen af ressourcer, herunder energiforbrug og affaldsfrembringelse begrænses mest muligt.

Husdyrbruget er omfattet af reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, og Thisted Kommune gør opmærksom på, at reglerne, som de fremgår der, til enhver tid skal overholdes.

Fælles for såvel ansøger som myndighed er, at det er vigtigt at der godkendes et projekt med forudsætninger og vilkår som er mulige for ansøger at efterleve og indpasse i den daglige drift på ejendommen. Det er Thisted Kommunes opfattelse, at projektet er udarbejdet i tæt dialog og samarbejde mellem myndighed, ansøger og dennes konsulent, med henblik på at opnå dette fælles mål.

Thisted Kommune vurderer, at der med det ansøgte projekt og de i denne godkendelse stillede vilkår er meddelt godkendelse af et projekt der:

- Ikke medfører væsentlige gener for naboer
- Anvender de bedste tilgængelige teknologier for netop denne ejendom
- Ikke indebærer væsentlig forurening af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredede, udepeget som internationale naturbeskyttelsesområder eller udpeget som særligt sårbare overfor næringsstofpåvirkning
- Ikke medfører negativ påvirkning af de landskabelige værdier
- Overholder de i loven fastsatte afskæringskriterier gældende for husdyrbrug omfattet af lovens § 12.

Det er således Thisted Kommunes vurdering, at den ansøgte udvidelse på Harring Bro Vej 13, 7752 Snedsted kan bringes til udførelse

16. Offentliggørelse og klagevejledning

16.1. Høring

Forud for opstart af sagsbehandlingen, har ansøgningsmaterialet været foroffentliggjort i avisen og på kommunes hjemmeside. Der er i foroffentlighedsperioden ikke indkommet bemærkninger.

Udkastet til tillæg har været i høring hos ansøger, ejere af forpagtede arealer og hos naboer beliggende indenfor lugtkonsekvensradius.

Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsperioden.

16.2. Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres på Thisted Kommunes hjemmeside, www.thisted.dk, den 18. august 2015 med en klagefrist på 4 uger.

Ansøger har fået tilsendt en kopi af godkendelsen.

Følgende har fået en kopi af tilladelsen:

- Hanne H. Østergaard, Gråkjær A/S – haost@graakjaer.dk
- Danmarks Naturfredningsforening samt lokale afdelinger - dnthy-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – natur@dof.dk
- DOF Nordvestjylland – thisted@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund – post@sportsfiskeren.dk
- Miljøstyrelsen Aarhus – aar@mst.dk
- Det Økologiske Råd - husdyr@ecocouncil.dk

16.3. Klagevejledning

Afgørelsen er truffet i medfør af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m. v. af husdyrbrug, (LBK nr. 1486 af 4. december 2009).

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet i henhold til Kapitel 7 i Husdyrloven af følgende:

- Ansøger
- Embedslægeinstitutionen
- Enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald.

En eventuel klage skal indsendes skriftligt via Klageportalen, som kan findes via et link til på forsiden af www.nmkn.dk.

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Der kan logges på www.borger.dk eller www.virk.dk, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden

om Klage-portalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis det ønskes at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal der sendes en begrundet anmodning til Thisted Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er offentligt annonceret, regnes klagefristen dog altid fra dette tidspunkt.

Klagefristen udløber den 15. september 2015.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. Gebyret tilbagebetales, hvis der gives helt eller delvist medhold i klagen.

En klage over afgørelsen har jf. Husdyrbrugslovens § 81 ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljø-klagenævnet bestemmer andet. Bestemmelsen indebærer ingen begrænsninger i klagenævnets adgang til at ændre eller ophæve afgørelsen. Hvis ansøger igangsætter projektet, før klagesagen er afgjort, sker det således for eget ansvar, jf. Husdyrbrugslovens § 81, stk. 2.

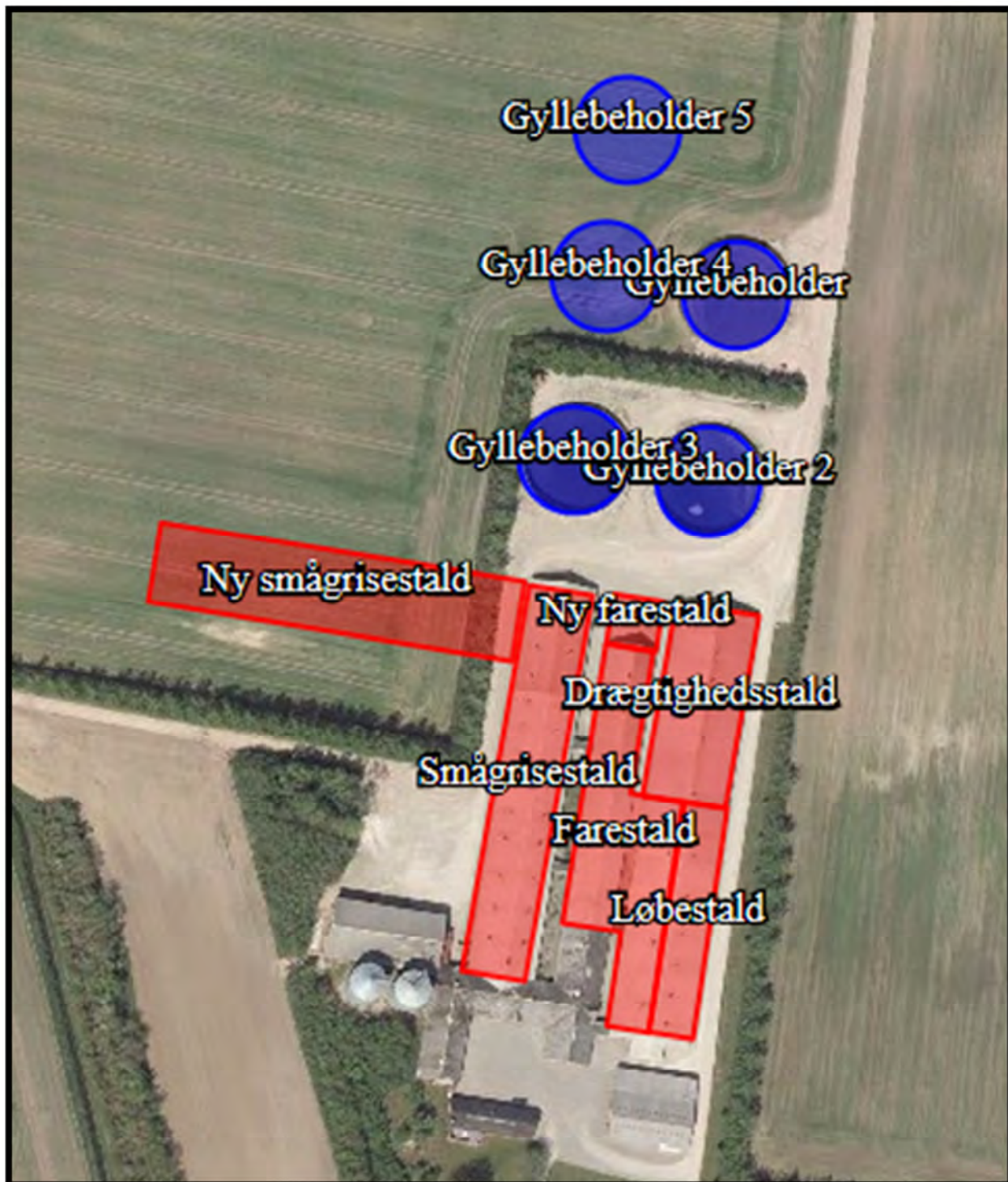
Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ifølge Husdyrbrugslovens § 90 ske inden 6 måneder fra modtagelsen af dette brev.

På Thisted Kommunes vegne den 18. august 2015.

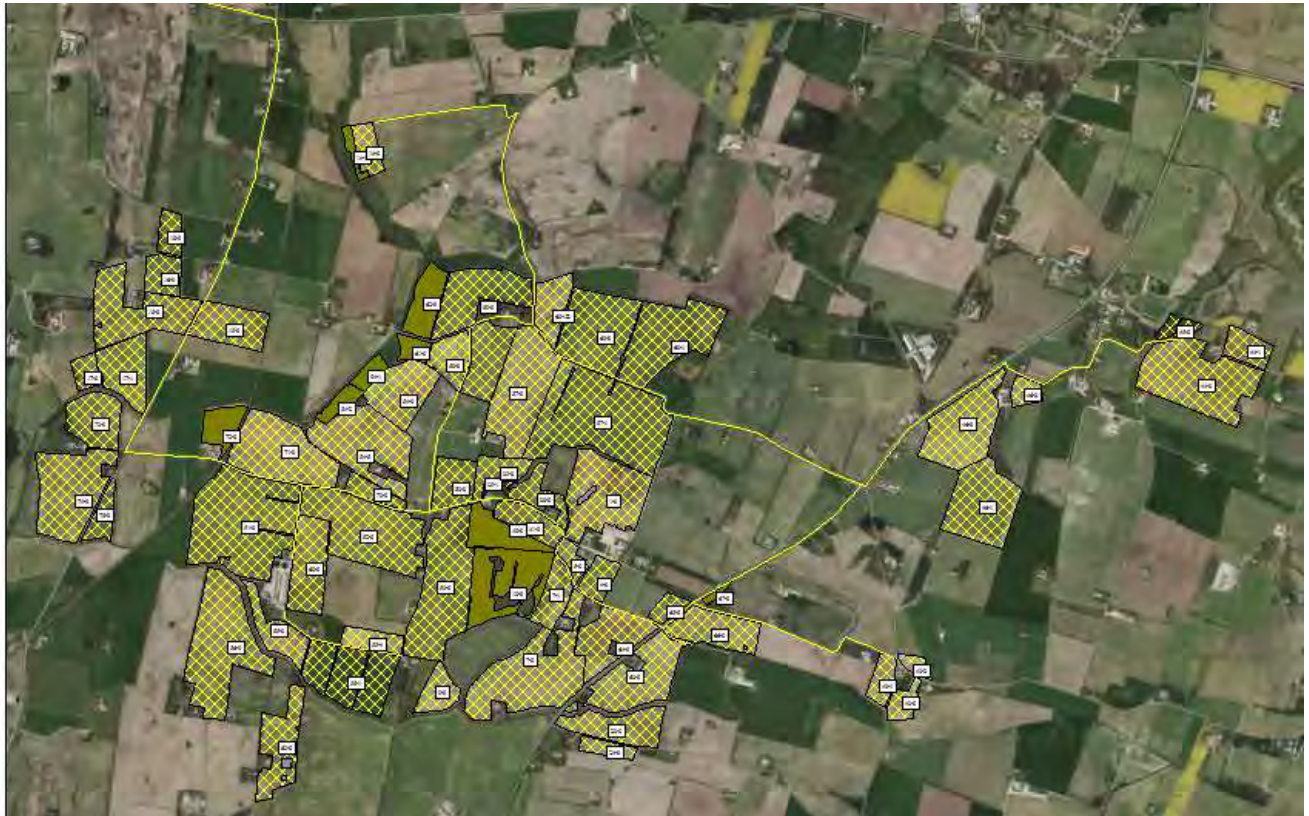
Nina Græsbøll Ottesen
Miljømedarbejder

17. Bilag

17.1. Bilag 1. Plantegning

17.2. Bilag 2. Kort over arealer inkl. transportveje

17.3. Bilag 3 Erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Undertegnede ejer indestår for rigtigheden af nedenstående oplysninger om den nuværende og ansøgte opbevaringskapacitet:

Ejer: Mikael B. Kristensen

Adresse: Harring Bro Vej 13

Kommune: Thisted Kommune

På baggrund af oplysninger fra ejer/forpagter om bedriften samt en faglig vurdering heraf og beregninger udført efter gældende normer og regler, attesterer undertegnede konsulent herved, at ejendommens opbevaringskapacitet efter udvidelsen er tilstrækkelig i henhold til gældende lov.

Beregning af produktion af gylle

	Ton pr. årstyr	Ton i alt
486 søer individuelle opstaldninger delvis fast gulv	3,92	1.905
974 søer løsgående delvis fastgulv	4,64	4.520
1160 søer farestald fuldspalter	1,68	1.950
300 søer farestald delvis fast gulv	1,68	505
87.000 smågrise fra 7,3-32 kg i toklimastald	0,144	12.528
I alt		<u>Ca. 21.408</u>

Opbevaringskapacitet af gylle

	Beholder str.	% af opbevaring i www.husdyrgodkendelse.dk
Gyllebeholder 1	3410 m ³	Ca. 20 %
Gyllebeholder 2	3.500 m ³	Ca. 20 %
Gyllebeholder 3	3.500 m ³	Ca. 20 %
Gyllebeholder 4	3.500 m ³	Ca. 20 %
Gyllebeholder 5	3.500 m ³	Ca. 20 %
I alt	<u>17.410 m³</u>	<u>100%</u>

Svarende til opbevaringskapacitet på ca. 12 måneders produktion.

Beregningen er udført af: Hanne H. Østergaard, Gråkjær Miljøcenter

Dato: Februar 2013

 GRÅKJÆR MILJØCENTER
Lundvej 24
DK-8700 Horsens
Tel. +45 96 13 55 55

Underskrift/stempel:

17.4. Bilag 4. Nitrat og fosfor til overfladevand (søer)

Sagsinformation:

Skema ID: 60811 Sagsnr: -
Ansøger navn: -
Ejendommens adr.: Harring Bro Vej 13
Ejendommens postnr: 7752 By: Snedsted
Kommentar:

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Søer)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder, samt Ramsarområder der ligeledes er udpegede som fuglebeskyttelsesområder. Blandt de meget sårbare vandområder omfatter Natura 2000-typerne også søer. Ifølge miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold kan visse næringsstoffattige søer være omfattet af et afskæringskriterie, der skal sikre at ændringer ikke påvirker søerne negativt ved godkendelse af husdyrbrug. Dette gælder naturtyperne: 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 3150 Naturligt næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden og 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

I vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Vurderingen følger miljøstyrelsens afskæringskriterie for, hvornår et projekt påvirker et Natura 2000 område negativt.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de aktuelle søoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangsåret for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de søoplande, hvor harmoniarealerne er placeret. Hvis dyretrykket er faldende i et søopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 søområdet ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i søoplandene til Natura 2000 søområder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 søområdet (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i søoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. De anvendte CHR data er fra 2014 mens data til markbalancen fra gødningsregnskabet er fra 2013.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage med i et søopland, uden projektet medfører en skadevirkning på Natura 2000 søområdet. Søer kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller som vandområder der er meget lidt eutrofierede og betragtes derfor som meget sårbare recipienter.

Da Natura 2000 naturtyperne 3160,3150,3140,3130 og 3110 karakteriseres som meget sårbare recipienter, vurderes projektet, efter afskæringskriterie 2B. Nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion skal således være mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis projektet skal godkendes.

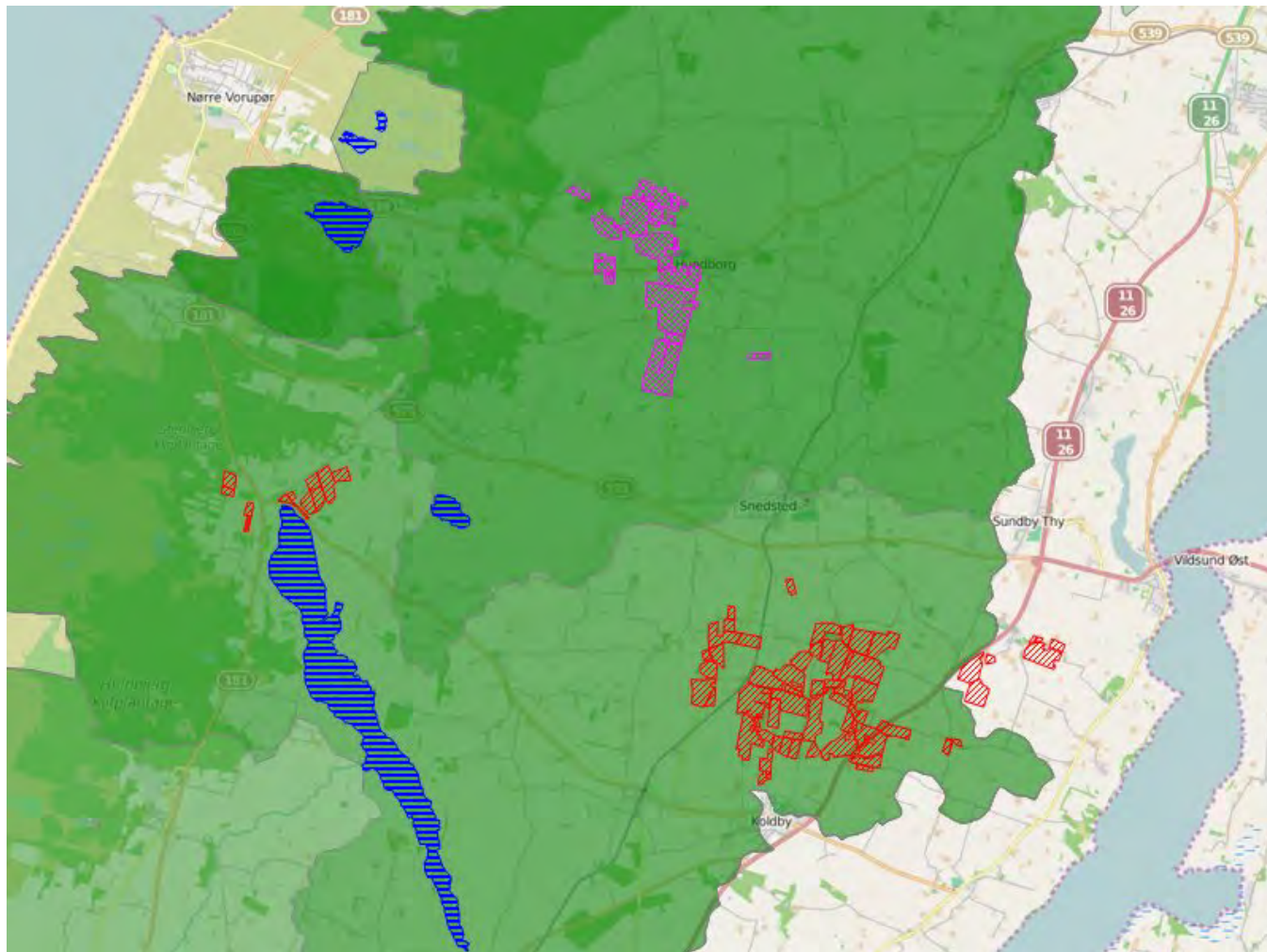
Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der

laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 462 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 417,74 ha i søoplade i Natura 2000 områder. Udvaskningen i ansøgt drift på 74,2 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 74,4 kg N/ha. Fosforoverskuddet er 14,3 kgP/ha om året i ansøgt drift, og kravet om P overskud er overholdt. For de samlede harmoniarealer er det beregnet, at udvaskningen ved planteavl er 68,5 kg N/ha.

Legende:

	Oplande til søer.
	Søer.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Søer i Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de søer i Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Rodenbjerg Sø er en 17,3 ha stor sø, der har et oplandsareal på 30993,33 ha. 19873,781 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 11%, Sand: 82%, Organisk: 6%. I den statslige vandplanlægning er Rodenbjerg Sø karakteriseret som søtype 11 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, saltholdig og lavvandet. Rodenbjerg Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3140: Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger.

Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger er søer og vandhuller, hvor der vokser kransålealger på bunden. Søerne er ikke eller kun lidt forurenet og har kalkrigt vand. Ofte ledsages kransålealgerne af en række andre arter af vandplanter. Ved forurening kan mængden af kransålealger blive stærkt reduceret. Naturtypen er følsom overfor tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007)" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatussen vurderet som stærkt

ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks og brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Ørum Sø er en 427 ha stor sø, der har et oplandsareal på 30894,25 ha. 19803,242 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 12%, Sand: 82%, Organisk: 6%. I den statslige vandplanlægning er Ørum Sø karakteriseret som søtype 9 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, fersk og lavvandet. Ørum Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3150: Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks.

Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks er søer eller vandhuller, der er mere eller mindre næringsrige, hvor der enten findes frit flydende vandplanter eller visse store arter af vandaks. Vandet kan være rent og klart, men i mange søer er vandet blevet mere eller mindre grumset og ugenomsigtigt grundet tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007)" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatussen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks samt brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Ove Sø er en 356 ha stor sø, der har et oplandsareal på 22915,79 ha. 14863,514 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 15%, Sand: 75%, Organisk: 10%. I den statslige vandplanlægning er Ove Sø karakteriseret som søtype 9 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, fersk og lavvandet. Ove Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3150: Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks.

Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks er søer eller vandhuller, der er mere eller mindre næringsrige, hvor der enten findes frit flydende vandplanter eller visse store arter af vandaks. Vandet kan være rent og klart, men i mange søer er vandet blevet mere eller mindre grumset og ugenomsigtigt grundet tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007)" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatussen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks samt brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Nørhå Sø er en 19 ha stor sø, der har et oplandsareal på 11750,02 ha. 7983,565 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 58%, Sand: 29%, Organisk: 12%. I den statslige vandplanlægning er Nørhå Sø karakteriseret som søtype 9 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, fersk og lavvandet. Nørhå Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3140: Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger.

Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger er søer og vandhuller, hvor der vokser kransnålealger på bunden. Søerne er ikke eller kun lidt forurenede og har kalkrigt vand. Ofte ledsages kransnålealgerne af en række andre arter af vandplanter. Ved forurening kan mængden af kransnålealger blive stærkt reduceret. Naturtypen er følsom overfor tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007)" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatussen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og

vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks og brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Beregning af projektets påvirkning i berørte søoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givent søopland, som afvander til en af de nævnte søtyper i Natura 2000 områder beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede søopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, udvaskning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug. Fosforudvaskningen er vurderet som beskrevet i indledningen.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert søopland som afvander til de sønaturtyper i Natura 2000 områder, der er omfattet af afskæringskriterie 2B, beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (udvaskning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvaskning ved DE (reel):	74,2 kg N/ha
Udvaskningen for et standard-planteavlbrug:	- 68,5 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 5,7 kg N/ha

Påvirkning i søoplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstof- og fosforpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle søoplande er opstillet herunder. For hvert søopland er det vurderet om projektet overholder afskæringskriterierne.

	Rodenbjerg Sø	Ørum Sø	Ove Sø	Nørhå Sø
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	417,74 ha	417,74 ha	417,74 ha	0 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-	-	-	-
Dyrket areal i opland:	19874 ha	19803 ha	14864 ha	7984 ha
Øvrigt areal i opland:	11120 ha	11091 ha	8052 ha	3766 ha
Samlet areal i opland:	30993 ha	30894 ha	22916 ha	11750 ha

	Rodenbjerg Sø	Ørum Sø	Ove Sø	Nørhå Sø
Vurdering af kumulativ effekt:				
Er der stigende dyretryk?	Nej	Nej	Nej	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej	Nej	Nej	Nej
DEmax Øvrige:	-	-	-	-
DEmax Planteavl:	-	-	-	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	-	-	-	-
Kvælstofbidrag opland:				
Reduktionsprocent:	86 %	86 %	86 %	87 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	104415 kgN	104199 kgN	74620 kgN	39142 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	14678 kgN	14640 kgN	10710 kgN	4821 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	119092 kgN	118840 kgN	85330 kgN	43963 kgN
Kvælstofbidrag projekt:				
N-bidrag fra husdyrgødning:	5,7 kgN/ha	5,7 kgN/ha	5,7 kgN/ha	5,7 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	88 %	88 %	88 %	0 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	285,7 kgN	285,7 kgN	285,7 kgN	0 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha	0 kgN/ha	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	88 %	88 %	88 %	88 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN	0 kgN	0 kgN
Samlet N-bidrag:	285,7 kgN	285,7 kgN	285,7 kgN	0 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %	0 %	0 %	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	-	-	-	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	74,2 kgN/ha	74,2 kgN/ha	74,2 kgN/ha	74,2 kgN/ha
Opsummering:				
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja	Ja	Ja	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-	-	-	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja	Ja	Ja	Ja

	Rodenbjerg Sø	Ørum Sø	Ove Sø	Nørhå Sø
Fosforbidrag opland:				
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	3975 kgP	3961 kgP	2973 kgP	1597 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	890 kgP	887 kgP	644 kgP	301 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	0 kgP	0 kgP	2000 kgP	1084 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	4864 kgP	4848 kgP	5617 kgP	2982 kgP
Fosforbidrag projekt:				
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	14,3 kgP/ha	14,3 kgP/ha	14,3 kgP/ha	14,3 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	5,72 %	5,72 %	5,72 %	5,72 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	23,89 kgP	23,89 kgP	23,89 kgP	0 kgP
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:	-	-	-	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-	-	-	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-	-	-	-
Samlet P-Bidrag:	23,89 kgP	23,89 kgP	23,89 kgP	0 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	0,49 %	0,49 %	0,43 %	0 %
Opsummering:				
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	Ja	Ja	Ja	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja	Ja	Ja	Ja

Konklusion

Dyretrykket har været faldende siden 2007 i de oplande, hvor der er harmoniarealer og Thisted Kommune har ikke kendskab til, at der siden 2007 er kommet væsentlige nye kilder til nitratudvaskning i søoplandene. Det ansøgte projekt medfører ikke en kumulativ effekt.

I de aktuelle søoplande overholder projektet afskæringskriteriet for hvor meget kvælstof projektet må bidrage med af den samlede påvirkning.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er indtegnet aftalearealer i ansøgningen, men de er beliggende uden for oplande med en kumulativ effekt.

17.5. Bilag 5. Nitrat og fosfor til overfladevand (kyst)

Sagsinformation:

Skema ID: 60811 Sagsnr: -
 Ansøger navn: -
 Ejendommens adr.: Harring Bro Vej 13
 Ejendommens postnr: 7752 By: Snedsted
 Kommentar:

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Kyst)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder. Dele af fuglebeskyttelsesområderne er tillige udpeget som Ramsarområder. Mange Natura 2000 områder er placeret i kystområder og 85 procent af det danske landareal afvander til Natura 2000. Ved godkendelse af et husdyrbrug skal det sikres at ændringen ikke påvirker Natura 2000 området negativt. Ved vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Efterfølgende vurderes det, hvordan det ansøgte projekt påvirker Natura 2000 områderne med kvælstof ved afstrømning fra harmoniarealerne. Vurderingen følger Miljøstyrelsens vejledning og Miljø- og Naturklagenævnes praksis fra den principielle afgørelse MKN-130-00166 af 3. november 2010 og Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014. Husdyrbrugloven regulerer alene den del af udvaskningen, som kan tilskrives husdyrgødningen. Den øvrige udvaskning bliver ikke reguleret via husdyrbrugloven.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de kystoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangspunktet for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de kystoplande, hvor anlæget er placeret. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. De anvendte CHR data er fra 2014 mens data til markbalancen fra gødningsregnskabet er fra 2013. Hvis dyretrykket er faldende i et kystopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 området ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i kystoplandene til Natura 2000 områder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 området. (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i kystoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterier 2A og 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage i et kystopland, uden projektet medfører skadevirkning fra på Natura 2000 området. Natura 2000 områder, der kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller et vandområde som er meget lidt eutrofieret betragtes som meget sårbare. Øvrige Natura 2000 områder betragtes som sårbare. Kystområder uden for Natura 2000 betragtes ikke som sårbare. Opdelingen følger Miljøstyrelsens sårbarhedskortlægning. Afhængig af sårbarhed anvendes følgende afskæringskriterier for Natura 2000 områder.

Pkt. 2A sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle kystopland.

Pkt. 2B meget sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der

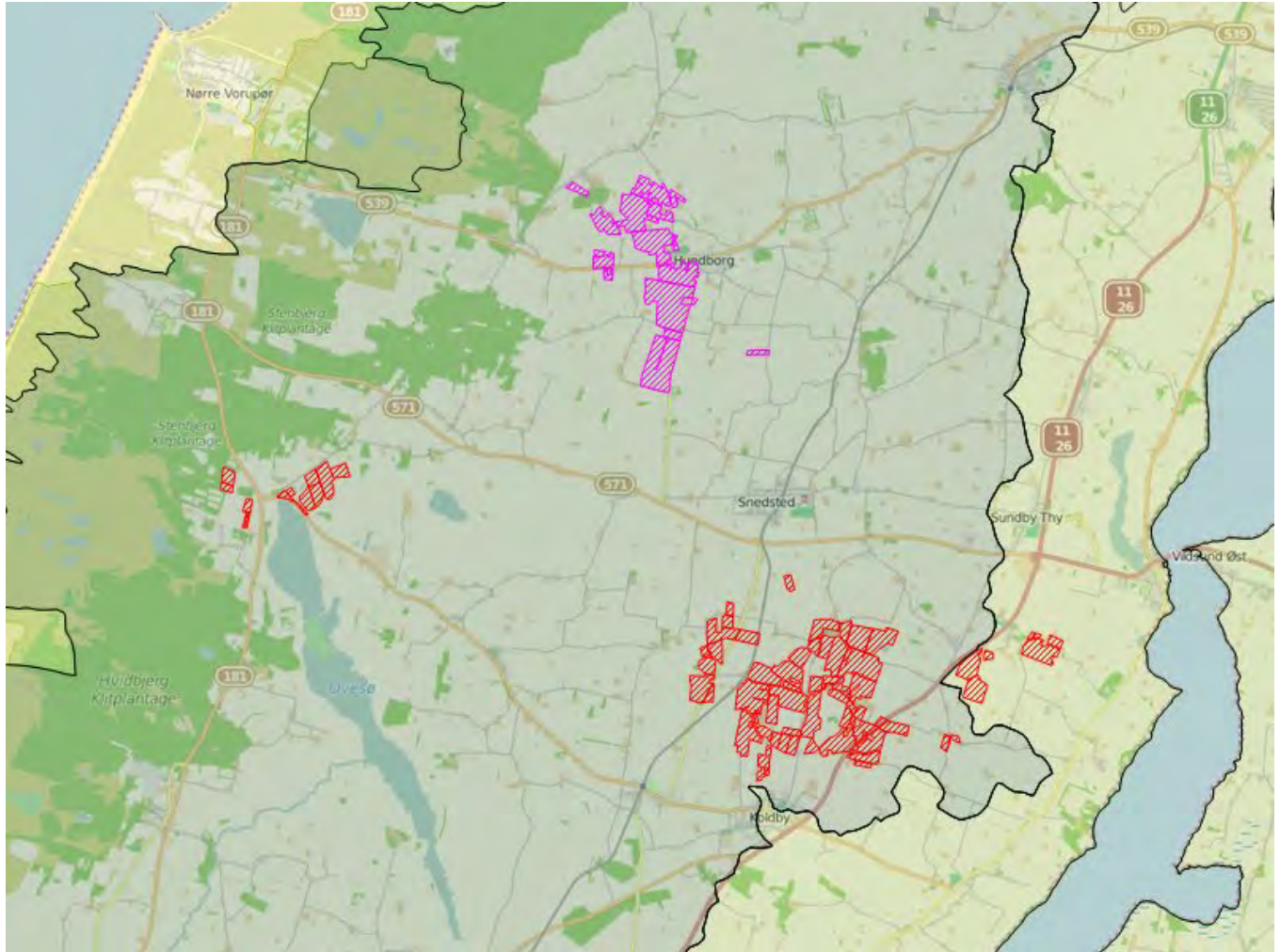
laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 462 ha. og en udvaskningen i ansøgt drift på 74,2 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 74,4 kg N/ha. For de samlede harmoniarealer er det beregnet at udvaskningen ved planteavl er 68,5 kg N/ha.

I den konkrete ansøgning er der 417,74 ha udbringningsarealer beliggende indenfor oplande til Natura2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor.

Af ansøgningen fremgår, at der i ansøgt drift er et fosfor overskud på 14,3 kgP/ha/år.

Legende:

	Oplande til meget sårbare og fosforbelastede Natura2000 områder
	Oplande til sårbare Natura2000 områder.
	Oplande til ikke sårbare områder.
	Kystoplands grænse.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Habitatområde Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 16: Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg er blandt andet habitatnaturtyperne: Sandbanke (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer

(1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg:

- Løgstør Bredning
- Skagerak/Vesterhav
- Skagerak/Vesterhav (Hirtshals)
- Vest for Mors

Habitatområde Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted fjord og Agerø er blandt andet habitatnaturtyperne: Sandbanke (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer (1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø:

- Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund
- Nissum Bredning
- Vest for Mors

Habitatområde Mågerodde og Karby Odde

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 177: Mågerodde og Karby Odde er blandt andet habitatnaturtyperne: Kystlaguner og strandsøer (1150) og Større lavvandede bugter og vige (1160). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Mågerodde og Karby Odde:

- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 12: Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage er: sangsvane, kortnæbbet gås, pibe- og hvinand, toppet skallesluger og dværgterne. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. Eksempelvis trues en art som hvinand af fødemangel i de fjordområder, der har oplevet gentagne iltvind, da den overvejende lever af blåmuslinger. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage:

- Løgstør Bredning
- Skagerak/Vesterhav
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Lønnerup Fjord

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 19: Lønnerup Fjord er: pibe- og sangsvane, kortnæbbet gås og pomeransfugl. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til

eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Lønnerup Fjord:

- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Vestlige Vejler, Arup Holm og Hovsør Røn

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 20: Vestlige vejler, Arup Holm og Hovsør røn er: rørdrum, hvid stork, pibe- og sangsvane, grå-, sæd- og kortnæbbet gås, rør- og blå kærhøg, vandrefalk, engsnarre, brushane, plettet rørvagtel, hjejle, almindelig ryle, sort- fjord- og havterne. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Den kraftige gødningstilførsel til Danmarks markarealer har medført ændringer af flora og fauna i levestederne for flere af udpegningsarter. Næringsstofftålende plantearter har i mange år haft bedre vilkår end de mere naturlige, langsomt voksende plantearter, som oprindeligt har været karakteristiske for engene. Høje næringsindhold i vandløbende medfører endvidere i forbindelse med regelmæssige oversvømmelser en næringsstoffberigelse af enge og vådområder med øget tilgroning og ændringer i den oprindelige artsammensætning i plantelivet til følge. Tilgroning af enge og rørsømpe forringer yngleforsøgene for mange af arterne på udpegningsgrundlaget bl.a. engsnarre og brushane. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Vestlige Vejler, Arup Holm og Hovsør Røn:

- Skagerak/Vesterhav
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Agger Tange

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 23: Agger Tange er: rørdrum, pibe- og sangsvane, kortnæbbet gås, lysbuget knortegås, pibe-, spids- og krikand, rørhøg, lille kobbersneppe, klyde, hjejle, almindelig ryle, brushane, fjord-, dværg-, split- og havterne og mosehornugle. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for mange af de arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Agger Tange:

- Nissum Bredning

Fuglebeskyttelsesområde Mågerodde og Karby Odde

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 25: Mågerodde og Karby Odde er: lysbuget knortegås, klyde, hjejle, dværg- og havterne. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere

tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Mågerodde og Karby Odde:

- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 27: Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme er: lysbuget knortegås, hvinand, toppet skallesluger, klyde, hjejle og havterne. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for mange af de arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. Eksempelvis trues en art som hvinand af fødemangel i de fjordområder, der har oplevet gentagne iltsvind, da den overvejende lever af blåmuslinger. For arten lysbuget knortegås er reduktion af fødegrundlaget i form af ålegræs en alvorlig trussel. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme:

- Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Nissum Bredning

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 28: Nissum Bredning er: hvinand og toppet skallesluger. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for fuglene på udpegningsgrundlaget. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Nissum Bredning:

- Nissum Bredning

Fuglebeskyttelsesområde Harboøre Tange, Plet Enge og Gjeller Sø

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 39: Harboøre Tange, Plet Enge og Gjeller Sø er: sangsvane, kortnæbbet gås, bramgås, lysbuget knortegås, hvidbrystet præstekrave, klyde, almindelig ryle, brushane, mosehornugle, fjord- og dværgterne. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanens fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. For arten lysbuget knortegås er reduktion af fødegrundlaget i form af ålegræs en alvorlig trussel. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for mange af de arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Harboøre Tange, Plet Enge og Gjeller Sø:

- Nissum Bredning

Beregning af projektets påvirkning i berørte kystoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givet kystopland, som afvander til et Natura 2000 område beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede kystopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, Udvasning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert kystopland som afvander til sårbare Natura 2000 områder beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (Udvasning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvasning ved DE (reel):	74,2 kg N/ha
Udvasningen for et standard-planteavlbrug:	- 68,5 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 5,7 kg N/ha

Påvirkning i kystoplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstofpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle kystoplande er opstillet herunder. For hvert kystopland er det vurderet om projektet overholder de to afskæringskriterier.

	Vest for Mors	Nissum Bredning
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	44,25 ha	417,74 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-	-
Dyrket areal i opland:	48159 ha	39058 ha
Øvrigt areal i opland:	21637 ha	20951 ha
Samlet areal i opland:	69795 ha	60009 ha

	Vest for Mors	Nissum Bredning
Vurdering af kumulativ effekt:		
Er der stigende dyretryk?	Nej	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej	Nej
DEmax Øvrige:	-	-
DEmax Planteavl:	-	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	-	-
Kvælstofbidrag opland:		
Reduktionsprocent:	42 %	76 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	1155221 kgN	474053 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	125493 kgN	50282 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	1280714 kgN	524335 kgN
Kvælstofbidrag projekt:		
N-bidrag fra husdyrgødning:	5,7 kgN/ha	5,7 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	25 %	88 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	189,2 kgN	285,7 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %	88 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
Samlet N-bidrag:	189,2 kgN	285,7 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	-	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	74,2 kgN/ha	74,2 kgN/ha
Opsummering:		
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja	Ja

	Vest for Mors	Nissum Bredning
Fosforbidrag opland:		
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	-	7812 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	-	1676 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	-	5537 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	-	15025 kgP
Fosforbidrag projekt:		
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	14,3 kgP/ha	14,3 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	-	5,72 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	-	23,89 kgP
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:	-	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-	-
Samlet P-Bidrag:	2,53 kgP	23,89 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	-	0,16 %
Opsummering:		
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	-	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja	Ja

Konklusion

Dyretrykket har været faldende siden 2007 i de kystoplande, hvor der er harmoniarealer og Thisted Kommune har ikke kendskab til, at der siden 2007 er kommet væsentlige nye kilder til nitratudvaskning i kystoplandene. Det ansøgte projekt medfører ikke en kumulativ effekt.

I de aktuelle kystoplande overholder projektet afskæringskriteriet for hvor meget kvælstof projektet må bidrage med af den samlede påvirkning.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Ansøgningens udbringningsarealer er beliggende inden for oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor. Da kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor er overholdt, giver projektet ikke anledning til en forværring af tilstanden i Natura 2000 områderne.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes i forhold til fosfor.

Afskæringskriterierne for påvirkning af Natura 2000 områder er overholdt. Projektet kan derfor godkendes ud fra de oplysninger, der fremgår af ansøgningen.

Der er ingen harmoniarealer inden for 20 meter til vandløb og søer, som medfører restriktioner for udbringning af husdyrgødning på harmoniarealerne.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er indtegnet aftalearealer i ansøgningen, men de er beliggende uden for oplande med en kumulativ effekt.

17.6. Bilag 6. Nitratudvaskning til grundvand

Sagsinformation:

Skema ID: 60811 Sagsnr: -
Ansøger navn: -
Ejendommens adr.: Harring Bro Vej 13
Ejendommens postnr: 7752 By: Snedsted
Kommentar:

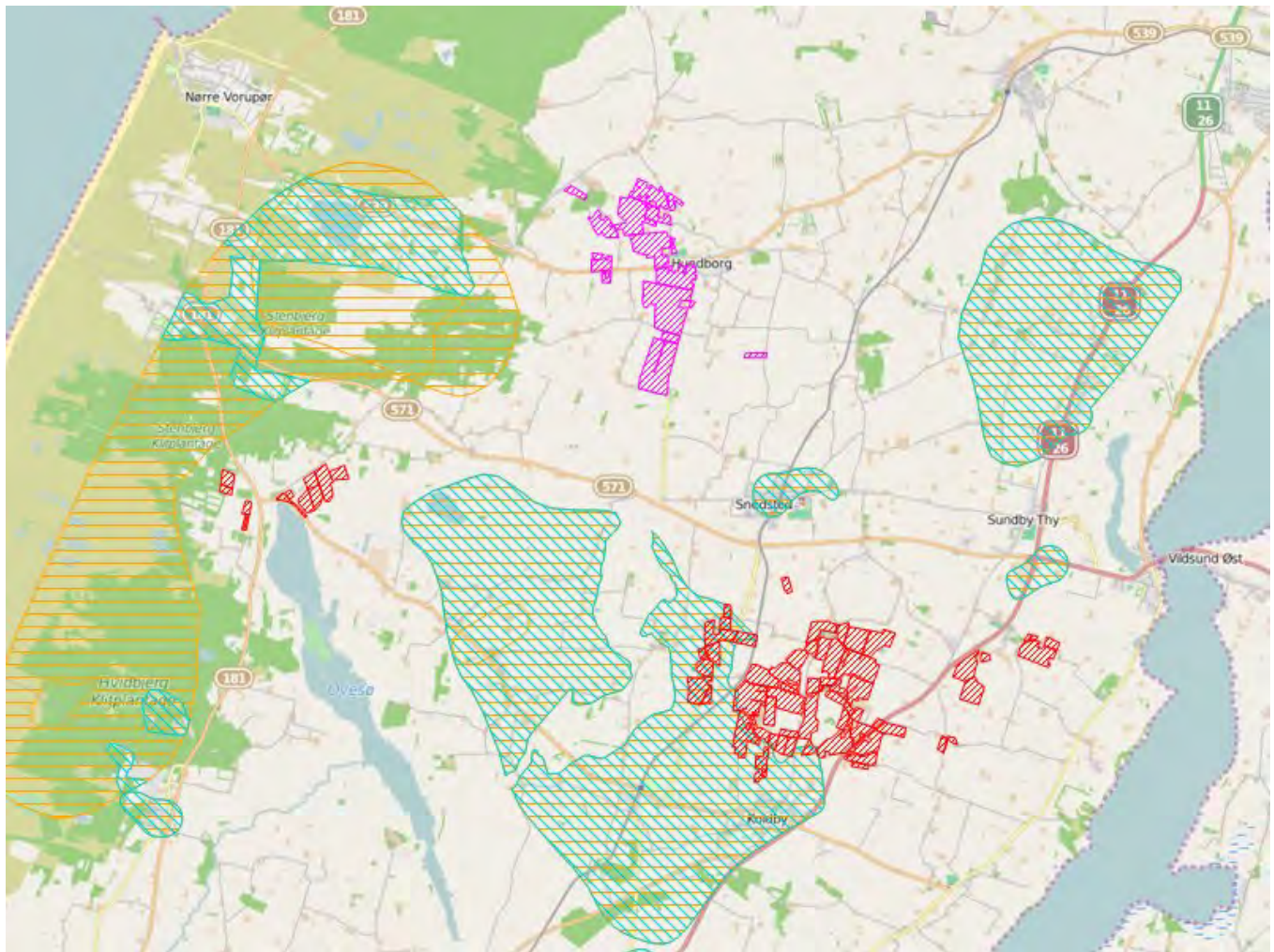
Arealvurdering – Nitratudvaskning til grundvand

I Danmark bruger vi urensset grundvand som drikkevand. Derfor skal grundvandet beskyttes mod forurening. På denne baggrund er der sket en kortlægning af landets grundvandsressourcer, som har inddelt landet i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD områder). Der er gennemført en overordnet kortlægning af grundvandets sårbarhed i forhold til nitrat. På den baggrund er der udarbejdet et kort over de nitratfølsomme områder. Herefter kortlægges områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan på detailniveau, og der foretages en zonerings af områdets nitratfølsomhed. Slutteligt udarbejdes en indsatsplan, som beskriver de nødvendige indsatser for at sikre drikkevandsressourcen i forhold til drikkevandskvalitetskravet på 50 mg/l. Der er udarbejdet indsatsplaner for en række områder, mens kortlægningen er undervejs i andre områder. Kortlægningen af alle indsatsplanområder skal være afsluttet i 2015. I områder, hvor der endnu ikke er foretaget en zonerings, stilles der som hovedregel krav om, at udvaskningen af nitrat ikke må stige i de nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), hvis udvaskningen overstiger 50 mg nitrat pr liter.

Er der udarbejdet en indsatsplan skal der stilles vilkår, som sikrer at indsatsplanen overholdes. Der kan dog kun stilles vilkår, så udvaskningen reduceres til et niveau svarende til udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug eller til et udvaskningsniveau svarende til nitratklasse 3. Tilsvarende vilkår kan stilles til zonerede områder i den statslige kortlægning, hvor der endnu ikke er udarbejdet en indsatsplan. I rapporten tages der udgangspunkt i, at der også stilles skærpede vilkår til zonerede områder.

Ansøgning:

Det samlede harmoniareal er 462 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 75,1 ha i NFI. Af det samlede areal i NFI er 75,1 ha zoneret.

Legende:

	NFI områder.
	Indsats områder med hensyn til nitrat.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Harmoniarealer i ansøgningen

Arealer i NFI:

Mark nr.	Mark areal	Areal i NFI
15-0	11,24 ha.	11,24 ha.
16-0	3,24 ha.	3,24 ha.
18-0	2,31 ha.	1,82 ha.
19-0	6,4 ha.	3,87 ha.
69-0	7,27 ha.	7,27 ha.
7-0	16,5 ha.	0,18 ha.
9-0	3,12 ha.	2,39 ha.
17-0	1,79 ha.	1,79 ha.
17-1	5,99 ha.	5,99 ha.
51-0	21,54 ha.	1,72 ha.
55-0	4,59 ha.	0,06 ha.
55-1	11,43 ha.	0,77 ha.
56-0	16,5 ha.	13,51 ha.
73-0	6,2 ha.	6,2 ha.
74-0	12,65 ha.	12,65 ha.
75-0	2,43 ha.	2,43 ha.

I den følgende tabel er de harmoniarealer i ansøgningen listet, hvis placering i forhold til status på den statslige kortlægning/indsatsplanlægning afgør, hvilke krav der stilles til udvaskning.

Mark nr.	Mark areal	NFI Areal indsatsområde (ha)	Ansøgt udv. (mg/l)	Planteavl's udv. (mg/l)
15-0	11,24	11,24	64	59
16-0	3,24	3,24	64	59
18-0	2,31	1,82	64	59
19-0	6,4	3,87	64	59
69-0	7,27	7,27	64	59
7-0	16,5	0,18	64	59
9-0	3,12	2,39	64	59
17-0	1,79	1,79	64	59
17-1	5,99	5,99	64	59
51-0	21,54	1,72	64	59
55-0	4,59	0,06	64	59
55-1	11,43	0,77	66	61
56-0	16,5	13,51	64	59
73-0	6,2	6,2	64	59
74-0	12,65	12,65	48	44
75-0	2,43	2,43	48	44
SUM:	133,2	75,1	-	-

Vurdering

Den gennemsnitlige nitratudvaskning fra det ansøgte projekt overstiger 50 mg nitrat/l, men giver ikke anledning til en stigning i forhold til det nuværende udvaskningsniveau. Udvasningen overstiger dog niveauet fra et standardplanteavlbrug i området på markerne 15-0, 16-0, 18-0, 19-0, 69-0, 7-0, 9-0, 17-0, 17-1, 51-0, 55-0, 55-1, 56-0, 73-0, 74-0 og 75-0 og giver dermed anledning til en uacceptabel høj udvaskning set i lyset af grundvandets prioritering i området. Udvasningskravet kan kun opfyldes, hvis der i det givne område stilles vilkår for de 75,1 ha i området, der er udpeget som zoneret/indsatsområde.

Konklusion

Der er arealer hvor der er foretaget zoneret. Udvasningen for disse arealer er større end udvasningen fra en tilsvarende planteavlbrug. Det skal vurderes om der skal stilles særlige vilkår for at reducere udvasningen. Er der en vedtaget indsatsplan skal udvasningen endvidere vurderes i forhold til kravene i planen.

Der er ikke indtegnet arealer i andre kommuner.

Der er indtegnet aftalearealer i ansøgningen, men de er beliggende uden for NFI.